

ΙΑΡΥΘΕΝ ΕΝ ΕΤΕΙ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ
ΔΟΡΕΑ
ΗΜΕΡΟΜ.
ΑΡΙΘ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

77709a
26-1-95
35010

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Αγάπη στα γράμματα	Σελ. 161, 176
Αγροτικό (τό) σπίτι	467
Αέρας λευτεριάς	200 212
Αη βασίλης έρχεται (με εικόνα)	49
ΑΘΗΝΑΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ :	
Αθηναίοι (οί) του τόπου, 244.—'Ανοιξη, 172.—'Απεργίες, 184.—'Αποταμιεύσεις, 515.—'Αρσάκης (δ), 507.—'Βοσκαρού, 148.—'Διασυρμός, 16.—'Εδουάρδος δ' Η', 88.—'Εθνικός (δ) ύμνος, 196.—'Εκατόχρονα (τά) του 'Αρσακείου, 499.—'Εκλειψη (ή), 328.—'Εκ των προτέρων, 68.—'Εργασία (ή), 491.—'Ευλωτία (ή), 208.—'Καλλιόπη Παρρέν, 304.—'Κατακτήσεις (οί) κι' ο πολιτισμός, 268.—'Μάιος (δ) του Τανταλίδη, 256.—'Μεγάλα (τά) ιδανικά, 523.—'Μετάλλιο (τό) της 'Ακαδημίας, 40.—'Μικρός (δ) Βοϊβόδας, 316.—'Πενητάχρονα (τά) του Παλαμά, 160.—'Πλούσιος (δ) κι' ο φτωχός ποιητής, 232.—'Πρός τιμήν του Παλαμά, 4.—'Προτομή (ή) του Πολέμη, 124.—'Προφητείες, 292.—'Πρώτα, (τά) δικά μου, 104.—'Πρώτο μου (τό) πάσα, 220.—'Τεράστιο (τό) πυροτέχνημα (με 1 εικόνα), 349.—'Την ωραιότερη βραδιά, 76.—'Το καιρού, 357.—'Χριστούγεννα, 26.	
Αληθινό (τό) μπαλόνι και το ψεύτικο (με 6 εικόνες)	461
ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ : σε κάθε φύλλο από το 1ου μέχρι του 52ου.	
Αλλήλων τα βάρη βαστάζετε (με 3 εικόνες)	380
Ανθρωπος (δ) σκύλος και ο σκύλος άνθρωπος (με 6 εικόνες)	357
Αποκαλυπτήρια (τά) της προτομής του Πολέμη (με 2 εικόνες)	277
Απονη (ή) κόρη	125
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ :	
Αποτελέσματα 268ου Διαγων. (Δύσεων)	190
Αποτελέσματα 270ου Διαγων. (Δύσεων)	486
Αποτελέσματα 271ου Διαγων. (Δύσεων)	494
Αποτελέσματα 272ου Διαγων. (Δύσεων)	512
Αποτελέσματα Διαγων. Διηγήματος	478, 486
Αποτελέσματα Εβδομήνου του 1934	22
Αποτελέσματα Εβδομήνου του 1935	359
Αποτελέσματα Διαγων. Ζωγραφικής (με εικόνα)	405, 406
Αποτελέσματα 'Εκτάκτου Διαγων. Κρυπτογραφικού	390
Αποτελέσματα 'Εκτάκτου Διαγων. Λευκών Λέξεων	374
Αποτελέσματα Μικρού Διαγων. Στίξεως	470
Αποτελέσματα Δ'. Διαπλασιαστικού Διαγων. του Ραδιοφωνικού σταθμού του Μπάρι	321
Αποτελέσματα Διαγων. Φωτογραφίας (με 4 εικόνες)	420, 421, 422, 428, 436
Από την ζωή του Κολοκοτρώνη	20

Από την παιδική ζωή του Βέρν (με εικόνα)	Σελ. 41
Αρρώστια	145
Αρρώστησε ο μπαμπάς	69, 73
Αχρηστος (δ)	159
Βαφτίσια	381
Βέρν Ιούλιος (με 2 εικόνες)	67, 90
Βιβλιοθήκη της Διαπλάσεως	135
Βίλλα 'Οσπς	285
ΓΑΤΕΣ (οί) ΤΗΣ ΔΑΝΑΗΣ : 'Ανάγνωσμα για πολύ μικρά παιδιά (με 29 εικόνες) εις τα φύλλα 1—15	
Γέριχο (τό) αλόγο	100
Γιά να μη κλαι το μωρό (με 4 εικόνες)	365
Γιά να μη χωρή το τραίνο (με 8 εικόνες)	151
Γιορτές (οί) των φτωχών παιδιών	50
Γλώσσα και γλώσσα (με 6 εικόνες)	246
Δελφίνι (τό)	249, 260
Δέν τα λογάρισε καλά ο Τοτός (με 8 εικόνες)	211
Διάβολος είναι ;	459
Διάγγελμα της Α. Β. Υ. του Διαδόχου Παύλου προς τους 'Ελληνόπαιδας	112
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ :	
277ος Διαγων. Δύσεων	11
278ος Διαγων. Δύσεων	167
279ος Διαγων. Δύσεων	323
280ος Διαγων. Δύσεων	430
Διαγωνισμός 'Αστείου 'Ανεκδότου	382
Διαγωνισμός 'Αστείου Διαγων. του σταθμού Μπάρι	106
Δ'. Ραδιοφωνικός Διαγων. του σταθμού Μπάρι	398
Διαγωνισμός Ζωγραφικής	382
Διαγωνισμός 'Επανορθώσεως Στίχων	414
Διαγωνισμός Μικρής Κυριακής	414
Διαγωνισμός Μεταφράσεως από το Γαλλικό	
Διαγωνισμός (δ) προς Σύνθεσιν Πνευματικών 'Ασκήσεων μεταρρυθμίζεται	367
Διαγωνισμός Τυπογραφικών Λαθών	398
Διαγωνισμός	515
Διαπλάσεις (ή) των Παίδων (Μετάλλιον της 'Ακαδημίας)	56
Δύο (τά) αδέρφια	292, 303
Δύο (οί) κερασίδες	379
ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ :	
Κωνστ. Χ. Γρόλλιος, 32.—Δανάη Δεστούνη, 500.—Κυριάκος 'Αν. Κανάκης, 500.—Κεραμίδιος Γάτος, 500.—Θεόδωρος Φ. Αυγκούρης, 381.—Σπύρος Φ. Αυγκούρης, 381.—Ντίνος Θ. Μιχαλόπουλος, 500.—'Ελλη Α. Νικολακάκη, 32.—Κωνσταντ. Φάκας, 500.	
Εικόνες γυναιών εκ του φυσικού	412
Εικόνες ζώων εκ του φυσικού	19, 181,

Εικόνες παιδιών εκ του φυσικού : 7, 35, 97, 115, 139, 157, 193, 205, 223, 235, 253, 283, 301, 325, 338, 345, 353, 361, 373, 377, 417, 453, 477, 489, 497, 513	Σελ. 333
Είσατε μήπως λαίμαργοι ;	159
Έκεινο που χάθηκε, αυτό που ήρθε	209
Έκατόχρονα (τά) του 'Αμπέρ (με 4 εικόνες)	418
Έκλογη (ή) του βασιλιά	382, 398, 414
Έκτακτοι Διαγωνισμοί για το καλοκαίρι	247, 465
Έλληνικά τοπεία (2 εικόνες)	199
Ένα άστείο βαρόμετρο (με 8 εικόνες)	290
Ένα γράμμα για τον Πολέμη	103
Ένα δρόμο στο καμπαναριό (με εικόνα)	396
Ένα παιχνιδάκι για τ' αδελφάκια σας (με 2 εικόνες)	293
Ένας σταθμός	187
Έξυπνος (δ) σκαντζόχοιρος (με 3 εικόνες)	
ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΕΣ (οί) ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΑΝΤΙΦΕΡ : Μυθιστόρημα υπό 'Ιουλίου Βέρν (με 10 εικόνες) εις τα φύλλα 1—52	
Έχων (δ) δύο . . . παπούτσια (με 4 εικόνες)	297
Ζητιάνοι (οί) του χειμώνα	9
Ζωή μέσα στη φύση	402
Θαυμαστό (τό) ταξίδι	114
Κακομετεωρούσα (ή)	475
Κάνει ποτέ ζέστη στο ψυγείο ; (με 3 εικόνες)	445
Καυκαδάκι	362
Κερί (τό)	52
ΚΟΥΚΛΕΣ (οί) ΤΗΣ ΜΙΡΑΝΤΑΣ : 'Ανάγνωσμα για πολύ μικρά παιδιά (με 47 εικόνες) εις τα φύλλα 16—47	
Κρούσματα (τά)	301, 320, 332, 338
Λιοντάρι (τό) κι' η άλεπου	410
Λιτανεία (ή)	237, 242
Λογαριασμός χωρίς τον σκύλο (με 4 εικόνες)	37
Λύκος και γύφτος	346
Λύκος (δ) και το κουνάβι	483
Λύσις του παιχνιδιού του φύλλου 35	422
Μαγική εικόν	201 307
Μαμμά	270
Μεγάλη (ή) άρκτος	355
Μεγάλες (οί) λύπες	170, 188
Μεγάλο (τό) ψάρι τρώει το μικρό	373
Μετάλλιο (τό) της 'Ακαδημίας στη Διάπλωση (με εικόνα του ίδρυτού)	61
Μετά την 'Ανάσταση (εικόνα)	217
Μητέρα (ή) μου	231
Μία άποψη της Νάντης (με εικόνα)	55
Μία έκκληση	
Μία πρωταθλήτρια	223
ΜΙΚΡΗ (ή) ΡΩΣΙΔΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΕΛΕΝΗΣ Μυθιστόρημα υπό Jean Rosmer (με 23 εικόνες) εις τα φύλλα 35—52	
ΜΙΚΡΗ ΣΤΙΧΟΥΡΓΙΚΗ : 21, 29, 38, 64, 81, 93, 105, 117, 129, 137, 152, 165, 177, 201	
Μικρός (δ) που ήθελε να πάη στην Πόλη	110
Μνημείο (τό) του 'Ιωάννου Πολέμη που έκαμαν τα Διαπλάσπουλα (εικόν)	277
Μοσχάρι (τό) άπάνω στον πάγο	4
Μουσικοσυνθέτης στην 'Αφρική (με 3 εικόνες)	175
Μπαμπούλας (δ)	195
ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΑΚΡΟΠΟΔΗΣ : Μυθιστόρημα υπό Jean Werster (με 26 εικόνες) εις τα φύλλα 1—34	
Μυστικό (τό) του μπαρμπα-Σάββα	313
ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ :	
Άγνες δρόμου μεταξύ αεροπλάνου και πουλιού, 271.—'Ανάγλυφες (οί) ταινίες (με εικόνα) 305.—'Ανθρωποι (οί) στο βυθό της θάλασσας, (με 3 εικόνες), 149.—'Αποκορηές και αποκορηάτικα κουστούμια (με εικόνα), 127.—'Από πότε παίζουμε με τις κοτσίδες (με 2 εικόνες), 109.—'Από που κατάγονται τα φρούτα μας, 52.—'Αράχνη (ή) κοτόπουλο, 91.—'Αυτοσχιστικά (τά) δυστυχίματα και ο γήινος μαγνητισμός, 282.—'Βαλκανική (ή) έκθεση του παιδιού, 235, 247.—'Βαρελάκι (τό) του Χριστοφόρου Κολόμβου, 331.—'Γιορτές (οί) των παιδιών στην 'Ιαπωνία, 52.—'Διακόσια (τά) πενήντα χρόνια της όμπρέλας (με εικόνα), 78.—'Εκλείψεις (οί) του ήλιου και οι λαϊκές δοξασίες, 365.—'Είχε κατοικήθει ποτέ η Σαχάρα ; 198.—'Ενα μηχανήμα που ξαναβρίσκει το ράδιο, 294.—'Ενα παράξενο επιστημονικό πρόβλημα, 295.—'Ενα πλοίο χωρίς μέταλλο, 198.—'Ενα περίεργο δένδρο, 91.—'Ενα ώρατο παιχνιδάκι για τη μικρή σας αδελφούλα, (με εικόνα), 90.—'Επι-	

γραφές έπάνω σε φρούτα, 52.—Ευρώπη — 'Αμερική έναέριος (με 2 εικόνες), 259.—Ζεστό νερό και θέρμανση δωρεάν, 331.—Ζουγκλα (ή) στο ραδιόφωνο, 271.—Ζωντανό (τό) ντόμινο (με εικόνα), 140.—'Ηλεκτρική καρέκλα, 224.—'Ηλιος και βροχή κατά παραγγελίαν, (με 3 εικόνες), 17.—'Θέρμανση (ή) άλλοτε και τώρα (με 2 εικόνες), 8.—'Καλά διατηρημένες κονσέρβες, 282.—'Κάλαντα (τά) παντού (με 2 εικόνες), 25, 30.—'Καλοκαίρια με εγγύηση 271.—'Κάρτ (οί) ποστάλ άλλοτε και τώρα (με εικόνα), 101.—'Κινέζικο (τό) αλφάβητο, 52.—'Κυνήγος (δ) και τα λαγουδάκια (με εικόνα), 282.—'Μεγαλύτερα (τά) ατμόπλοια του κόσμου (με εικόνα), 224.—'Μεγαλύτερο (τό) τηλεσκόπιο του κόσμου (με εικόνα), 162.—'Μία έκκλησία έπάνω σ' ένα δένδρο, 271.—'Ποιοι τρώνε τα περισσότερα αυγά στον κόσμο, 52.—'Πόλεμος (δ) των μποτιλλιών και των μπιτονιών, 331.—'Πόσο χαρτί ξοδεύεται στον κόσμο, 52.—'Πουλάρια (τά) (με εικόνα), 78.—'Πρόβατα (τά) είναι μουσόφιλα, 140.—'Πρώτοι (οί) στενογράφοι (με εικόνα), 90.—'Πώς θα κάμετε άόρατο μελάνι, 140.—'Πυγμαίοι (οί) της 'Αφρικής (με εικόνα), 294.—'Πώς κατασκευάζουν τους δρόμους στην Αυστραλία, 198.—'Πώς να γεμίζετε υιά μποτίλια χωρίς χωνί (με εικόνα), 52.—'Πώς μετριέται ένα δισεκατομμύριο, 52.—'Σάκι (τό) ως μάθημα στα σχολεία, 140.—'Σκυταλοδρομία (ή) των 'Ολυμπιακών αγώνων, (με εικόνα), 186.—'Σπάσιμο (τό) του διαμαντιού, 372.—'Σπίτια (τά) μας σε πενήντα χρόνια, (με 3 εικόνες), 174.—'Ταξίδια (τά) άλλοτε και τώρα (με 3 εικόνες), 319.—'Τί είναι η αεροδυναμική, (με 4 εικόνες), 41.—'Τρεις χιλιάδες χιλιόμετρα κολυμπώντας, 372.—'Φανάρια στους έλεφαντες, στα άλογα και στους πεζούς, 331.—'Φατισμός (δ) και οι τελευταίες εφευρέσεις (με 2 εικόνες), 65.	
Νέα (τά) του 1937	518
Νίτσα (ή)	254
Νόμος (δ) με λίγα λόγια	172
'Ονειρο (τ') του σκύλου (με 6 εικόνες)	397
'Ο,τι δε θα γίνει	442
Παιγνίδια του φωτός (εικόν)	484
Παιδαγωγική (ή) 'Ακαδημία	297
Παιδάκι ή παιδαρός ; (με 2 εικόνες)	270
Παιδιά άπ' όλον τον κόσμο	429, 437, 435
Παιδική (ή) ηλικία του Σαιντ-Σάνς (με 6 εικόνες)	5
Παιδική (ή) ηλικία του Φρειδερίκου Χάινδελ	265, 285
ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ : σε κάθε φύλλο από το 1—52.	
Παντοφλίτσες (οί)	164
Παπαδόπουλος Νικόλαος Π. 'Ιδρυτής της «Διαπλάσεως της Παιδών» (εικόν)	61
Παραμύθι (τό) της χρονιάς (με 6 εικόνες)	49, 66, 77, 88, 100
Παστοριχόρες (δ) στη φυλάκη (φύλλα) (με εικόνα)	426, 434
Πασχαλινά παιχνίδια (με 2 εικόνες)	234
Πενητάχρονα (τά) του Παλαμά (εικόν)	169
Πέντε (οί) αισθήσεις (με 5 εικόνες)	258
Περιοδικόν 57 έτών, ή «Διάπλωση των Παίδων» Μετάλλιον της 'Ακαδημίας	56
Πίθηκος (δ)	123
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ σε κάθε φύλλο από το 1—52	
Πρωτομαγιά	253
Πώς θα κάμετε άόρατο μελάνι	140
Σαρακοστή (ή)	187
ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ σε κάθε φύλλο από το 1—52	
Σε μία έκθεση σκύλων (εικόν)	265
Σε τί χρησιμεύουν οι συγγενείς (με 3 εικόνες)	313
Στοιχείο (τό) και τα έννια άδέρφια	193, 212
Στο κάστρο	450
Στοργή	381
Τεράστια (ή) σαλουνόφουσα (με 4 εικόνες)	341
Τέσσερες έλεφαντες (Παιχνιδί) (με 4 εικόνες)	389, 422
Τί δέν του συχώρεσαν	246
Τόμοι (οί) της Διαπλάσεως των Παίδων τα περιεχόμενα εις αυτούς μυθιστορήματα, δόλοκληρη Παιδική 'Εγκυκλοπαίδεια	36, 90
Τόμοι της Διαπλάσεως (τιροκατάλογος)	118, 190
'Υπνος	152
ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ : 'Ασφαλώς ποτέ, 57.—Καθένας τη δουλειά του, 141.—Στην ιστορία, 328.	
Χιονάνθρωπος (δ) (με 5 εικόνες)	121, 136
Χριστουγεννιάτικα (τά) τριαντάφυλλα	37
Χριστουγεννιάτικο (τό) παραμύθι	25

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ἀγαπάτε ἀλλήλους
 Ἀεροπλάνο (τὸ)
 Ἀλούπης (ὁ) καὶ τὸ χηνιὸ
 Ἀπρίλης
 Ἀρνάκια (τ') τῆς θυσίας
 Ἀρρώστεια
 Γκιουλιστάν
 Ἐλεημοσύνη
 Ἐχω μιὰ μικρὴ κορούλα
 Ἡλίου
 Θαλασσοπόρος
 Θράκα (ῆ) καὶ τὸ παιδάκι
 Καλὴ χρονιά
 Καράβια
 Κάτω ἀπ' τὸ χιόνι
 Κοῦκος
 Κυριακὴ
 Λέαινα καὶ ἀλώπηξ

Σελ.	
3	Λουλούδια
87	Λύκος καὶ σκύλος
40	Μάννα-Ἑλλάδα
236	Μαρίτα (ῆ) προσδεύει
117	Μέτωπο (τὸ)
354	Μία παράδοση
112, 125	Μικρὸ (τὸ) χωριὸ
123	Μύλος
285	Νεράϊδα (ῆ)
483	Ξυλοκόπος (ὁ)
267	Ξωκκλήσι
267	Ὅρφανὸ (τ') παιδί
49	Ὅ,τι τὸ χέρι σου ἔδωσε...
188	Παιγνίδι (τὸ) τῆς θάλασσας
491	Παλιὸ (τὸ) καλαμάρι
80	Περστικὰ (τὰ)
403	Ρολογάκι (τὸ)
20	Σάν παραμῦθι

Σελ.	
27	Σὲ βλέπω κοντά μου
115	Σκουλήκι (τὸ) τοῦ δέντρου
515	Σκυλο-γατο-ποντικομαχία
111	Σκύλος (ὁ) κι' ὁ λαγὸς
57, 293	Στὴ μαννούλα μου
169	Τεμπέλης (ὁ)
76	Τόσα τραγούδια
92	Τοῦ χρόνου τὰ παιδιά
413	Τραγουδάκι
222	Φλαμουριά
297	Φωτιά (ῆ)
99	Χελιδονοφωλιές
330	Χελώνα καὶ λαγὸς
477	Χριστὸς Ἀνέστη
183	Χῶμα Ἑλληνικὸ
364	Ψηλὰ βουνά
172	
387	

Σελ.	
135	
526	
326	
15	
148	
4	
244	
63	
207	
371	
445	
137	
159	
217	
459	
395	

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ὁ τόμος οὗτος περιέχει 365 εἰκόνες καὶ κοσμήματα

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμένην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἑτησία δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνια 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Ἀμερικῆς δολλάρια 3. — Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 43ος

Ἀθήναι, 7 Δεκεμβρίου 1935

Ἔτος 58ον. — Ἀριθ. 1

ΟΙ ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΑΝΤΙΦΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ὅπου ἐν' ἄγνωστο καράβι,
μ' ἄγνωστο καπετάνιο, γυρεύει
σ' ἄγνωστη θάλασσα ἐν' ἄγνω-
στο νησί.

Τὸ πρῶτ' ἐκεῖνο — 9 Σεπτεμβρίου
1831 — ὁ καπετάνιος βγήκε ἀπ' τὴν
καμπίνα του στὶς ἑξῆ κι' ἀνέβηκε
στὸ κάσκαρο.

Ὁ ἥλιος εἶχε προβάλλει κιόλα στὴν
ἀνατολή — ἢ ἴσ' ποῦμε καλύτερα, ἢ
διάθλαση τοῦ φωτός τὸν ἔδειχνε πά-
νω ἀπ' τὰ χαμηλὰ στρώματα τῆς

ἀτμοσφαίρας, γιὰτὶ ὁ δίσκος του βρι-
σκόταν ἀκόμα κάτω ἀπ' τὸν ἐρίζον-
τα. Ἡ μακριὰ του ἀντανάκλαση χά-
δευε τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας,
ποὺ τὴ ρυτίδωνε πλατιά ἐνα ἐλαφρὸ
κυμάτισμα μὲ τὸ πρῶνὸ ἀγεράκι.

Ἵστερ' ἀπὸ μιὰ ἡσυχὴ νύχτα, ἡ
ἡμέρα κατὰ τὰ φαινόμενα θάταν ὡ-
ραία, μιὰ ἀπὸ τίς ὥραιες ἐκεῖνες
σεπτεμβριανῆς ἡμέρες ποὺ ἡ εὐκρατὴ
ζώνη χαρίζει κάποτε στὸ τέλος τοῦ
καλοκαιριοῦ.

Ὁ καπετάνιος κόλλησε στὸ δεξι-
οῦ μάτι τὸ κιάλι του κι' ἐπισκόπη-
σε ὅλη ἐκείνη τὴν περιφέρεια ὅπου
ὁ οὐρανὸς συγγέταν μὲ τὴ θάλασσα.

Ἵστερ' αὖ πάλιν τὸν τιμονιέρη —
γέρο μὲ γένεια πυκνά, ποὺ ἡ ζωηρὴ
τοῦ ματιὰ τοξεύεταν ἀπὸ γοργοκίνητα
βλέφαρα :

— Τί ὥρα ἐπιάσες βάρδια; τὸν
ρώτησε.

— Στὶς τέσσερις, καπετάνιο.

Οἱ δύο αὐτοὶ θαλασσινοὶ μιλοῦσαν
μιὰ τραχεῖα γλῶσσα ποὺ κανένας Εὐ-
ρωπαῖος δὲν θὰ τὴ γινώριζε, ἂν δὲν
εἶχε ταξιδέψει στὴν Ἀνατολή. Θά-
ταν ἓνα κράμα ἀπὸ τουρκικὰ καὶ συ-
ριακὰ παραφθορήματα.

— Τίποτα νεώτερο;

— Τίποτα, καπετάνιο.

— Φάνηκε κανένα καράβι;

— «Ένα μόνο...» Ένα μεγάλο τρι-
κάταρτο που έρχόταν αντίθετα...
Δοξοδόρμησα και πέρασα όσο μακρύ-
τερα μπορούσα.

— Καλά έκαμες. Και τώρα;...
Ο καπετάνιος κοίταξε βλόγυρα
τον δρίζοντα με μεγάλη προσοχή.
Κι' έπειτα:

— «Ετοιμάσου να στρίψης! Βίρα! φώναξε δυνατά.

Δόθηκαν οι διαταγές, έγιναν γρή-
γορα οι απαιτούμενοι χειρισμοί στο
τιμόνι και στα πανιά, και το καράβι
έστριψε, για να εξακολουθήσει το δρό-
μο του προς τα βορειοδυτικά.

Ήταν ένα βρίκι γολέττα, τετρα-
κοσίων τόννων, καράβι εμπορικό, πού,
με κάποιες τροποποιήσεις, έγινε θα-
λαμηγό για διασκέδαση. Ο καπετά-
νιος είχε στις διαταγές του ένα λο-
στρόμο και δεκαπέντε ναύτες, γερούς
άντρες που ή ναυτική φορεσιά τους
τους έδειχνε. Ανατολίτες—πλήρωμα
άρκετο για τους χειρισμούς. Αλλά
ούτε όνομα φαινόταν πουθενά, ούτε
σημαία. Και για ναποφεύγει τους
χαιρετισμούς, μόλις ο σκοπός ση-
μειώνει ένα οποιοδήποτε πλεούμενο,
τό βρίκι άλλαζε δρόμο.

Ήταν λοιπόν πειρατικό—και την
εποχή εκείνη ακόμα γύριζαν πολλά
—που φοβόταν την καταδίωξη; Όχι.
Το καράβι θα έφαχνε κανείς για ο-
πλα μέσα στο βρίκι, και με τόσο μι-
κρό πλήρωμα δεν θα ριψοκινδύνευε
βέβαια καμιά πειρατεία. Ήταν λοι-
πόν λαθρεμπορικό; Ούτε. Κι' ο έμ-
πειρότερος τελωνοφύλακας δεν θάνα-
κάλυπτε μέσα στο βρίκι κανένα υπο-
πτο εμπόρεμα. Δεν είχε μάλιστα ού-
τε φορτίο. Τρόφιμα μόνο για πολλόν
καιρό, βαρελάκια με κρασί και ρακί,
στο άμπάρι του, και στην πρόμη,
κάτω απ' το κάσσο, τρία βαρέλια
από ντουγές δρύινες με γερά σιδερέ-
νια στεφάνια... Και τη σαβούρα του
—αφθονή σαβούρα, ώστε να μπορεί
να βάζει στα πανιά ήθελε.

Μήπως, τώρα, τα τρία εκείνα βα-
ρέλια είχαν μακρούτη ή άλλες έκρη-
κτικές ουσίες;

Όχι βέβαια, γιατί κανένα προφυ-
λακτικό μέτρο δεν έπαιρναν, όταν
κατέβαιναν στην αποθήκη που τα
είχαν φυλαγμένα.

Όπωςδήποτε, κανένας ναύτης δεν
θα μπορούσε να δώσει πληροφορίες
για το περιεχόμενο των βαρελιών, ού-
τε για τον ποσορισμό του καραβιού,
ούτε για ποιά λόγο απόφευγε τέλλα
πλοία, ούτε γιατί γύριζε και ξανα-
γύριζε, δεκαπέντε μήνες τώρα που
βαστούσε ή περιπλάνησή του, ούτε
σε ποιά σημείο της σφαίρας είχε
φτάσει την ημέρα εκείνη, πλέοντας

πότε πλησίον και πότε με μέτρια
ταχύτητα, είτε σε θάλασσα περιορι-
σμένη, είτε σε απέραντο ωκεανό...

Στο διάστημα του μεγάλου κι' α-
νεξήγητου αυτού ταξιδιού είχαν φα-
νεί μερικές μεγάλες στεριές, μα ο
καπετάνιος τις άφινε πίσω του το
γρηγορότερο. Και μερικά νησιά εί-
χαν φανεί επίσης, μα κι' απ' αυτά
είχε μακρύνει με μια γοργή τιμονιά.
Αν ξεφύλλιζε κανένας το βιβλίο του
πλοίου, θα δέλεπε παράξενες αλλαγές
στη ρότα του που τίποτα δεν τις δι-
καιολογούσε. Ήταν κάποιο μυστικό
που το ήξερε μόνο ο καπετάνιος—
άντρας σαρανταπέντε χρόνων με α-
νασηκωμένα μαλλιά—και κάποιος
άλλος μ' εξωτερικό μεγάλο κυρίο,
που τη στιγμή εκείνη παρουσιάστηκε
στο κουμπούνι.

— Τίποτα; ρώτησε.

— Τίποτα, Έξοχώτατε! του άπο-
κρίθηκαν.

Ένα σήκωμα των ώμων ακολου-
θήσε τη σύντομη αυτή συνομιλία.
Έπειτα, ο άνθρωπος που ο καπετά-
νιος τον προσφώνησε Έξοχώτατο, κα-
τέδηκε πάλι τη σκάλα και γύρισε
στην καμπίνα του. Εκεί εξαπλώθηκε
ο ένα ντιβάνι και σε λίγο φάνηκε
ο σ' βυθισμένος σε νάρκη. Αλλά αν
και ακίνητος, με τα μάτια κλειστά,
δεν κοιμόταν καθόλου. Συλλογίζονταν.
Κάποια επίμονη ιδέα τον είχε κυ-
ριευμένο.

Θα ήταν καμιά πενήνταριά χρο-
νών. Το ψηλό του ανάστημα, το ά-
δρό του κεφάλι, τάφθονα γκριζα του
μαλλιά, ή πλατεία του γενειάδα που
άπλωνόταν στο στήθος του, τα μαύρα
του μάτια με το δξύ βλέμμα, ή πε-
ρήφανη μορφή του, μελαγχολική—
ή καλύτερα, αποθαρρημένη—κι' ή
αξιοπρέπεια του συνόλου του μαρτυ-
ρούσαν άνθρωπο ευγενικής καταγω-
γής. Φορούσε ένα πλούσιο σκούρο
μπουρνούζι από τους ώμους ως τα
πόδια, κι' ένα σκούφο πράσινο με
μαύρη φούντα.

Υστερ' από δυό ώρες, ένα παιδί
του έφερε το πρόγευμά του. Κάθησε
μπροστά σ' ένα τραπέζι και καρφω-
μένο στο πάτωμα της καμπίνας, που
τό σκέπαζε πυκνό χαλί, και μολο-
τό τα φαγητά ήταν εξαιρετικά, δεν
έφαγε με πολλή όρεξη, παρά μόνο
τον άχνιστό καφέ του ήπιε μ' ευχα-
ρίστηση από έν' ασημένιο και λε-
πτότατο σκαλισμένο τάσι. Έπειτα
ένας πολυτελέστατος, ευδιασμένος
ναργίλης τοποθετήθηκε δίπλα του
και, με το μαρούτι στο χερί, που
αποκάλυπταν λευκότερα δόντια, βυ-
θίσθηκε πάλι στους ρεμβασμούς του.

Ένα μέρος της ημέρας πέρασε

έτσι, ενώ το βρίκι εξακολουθούσε τον
αδέσβαιο δρόμο του στην ελαφρά κυ-
ματισμένη θάλασσα.

Κατά τις τέσσερις, ή Αυτού Έξο-
χότης σηκώθηκε, περπάτησε λίγο,
κοίταξε από τις μισανοιχτές θυρίδες
τον δρίζοντα και σταμάτησε μπροστά
σε μια καταπακτή που τη σκέπαζε
μια άκρη του χαλιού. Η καταπακτή
αυτή, που άνοιγε άμα έπίεζε κανείς
μέ το πόδι μια της γωνιά, ξεσκέπα-
ζε την αποθήκη, κάτω απ' τη καμ-
πίνα, όπου ήταν άραδιασμένα τα τρία
γερά βαρέλια που είπαμε. Η Αυτού
Έξοχότης έσκυψε από την καταπα-
κτή, κοίταξε λίγη ώρα τα βαρέλια
εκείνα που λές και τον υπνώτιζαν,
κι' ύστερα άνορθώθηκε ψιθυρίζοντας:

— Όχι... δεν πρέπει να διστά-
σω... Αν δεν βρεθί κανέν' άγνω-
στο νησί για να τα κρύψω, καλύ-
τερα να τα ρίξω στη θάλασσα!

Έκλεισε την καταπακτή, την ξα-
νασκέπασε με το χαλί, κι' από τη
σκάλα του κουμπουνιού ανέβηκε στο
κάσσο.

Η ώρα πέντε. Καμιά αλλαγή
στον καιρό. Ουδανός μισοσκεπασμέ-
νος από ελαφρά συννεφάκια. Το κα-
ράβι έτρεχε λιγάκι γυρτό, άφίνοντας
πίσω του ένα νταντελένιο αυλάκι.

Η Αυτού Έξοχότης επισκόπησε
πάλι τον δρίζοντα—τόσο χαραγμένο,
θαλέγες, με διαβήτη σε γαλάζιο φόν-
το καθαρώτατο, Κάποια στεριά φαί-
νόταν σε απόσταση δεκατεσσάρων
δεκαπέντε μιλίων.

Ο καπετάνιος τον πλησίασε. Έ-
κείνος τον ρώτησε όπως πάντα:

— Τίποτα;

— Τίποτα, Έξοχώτατε!

Έμεινε σιωπηλός λίγες στιγμές.
Έπειτα πήγε και κάθησε σ' ένα πάγ-
κο, ενώ ο καπετάνιος σουλατσάριζε
στον άέρα νευρικά, κοιτάζοντας κάθε
τόσο με το τηλεσκόπιο.

Σε λίγο τον φώναξε;

— Καπετάνιο!

— Τι προστάζει ή Έξοχότη Σας;

— Θέλω να μάθω που ακριβώς

βρισκόμαστε.

Ο καπετάνιος άπλωσε μπροστά
του ένα ναυτικό χάρτη και, δείχνον-
τας ένα σημείο όπου διασταυρώνου-
ταν ένας μεσημβρινός κι' ένας πα-
ράλληλος κύκλος, είπε:

— Έδώ!

— Πόσο απέχουμε από κείνο το
νησί σ'άνατολικά;

— Είκοσιδυό μίλια.

— Κι' απ' αυτή τη στεριά;

— Είκοσιέξι πάνω-κάτω.

— Έέρε κανένας στο καράβι π'ε-
τί θάλασσες ταξιδεύουμε τώρα;

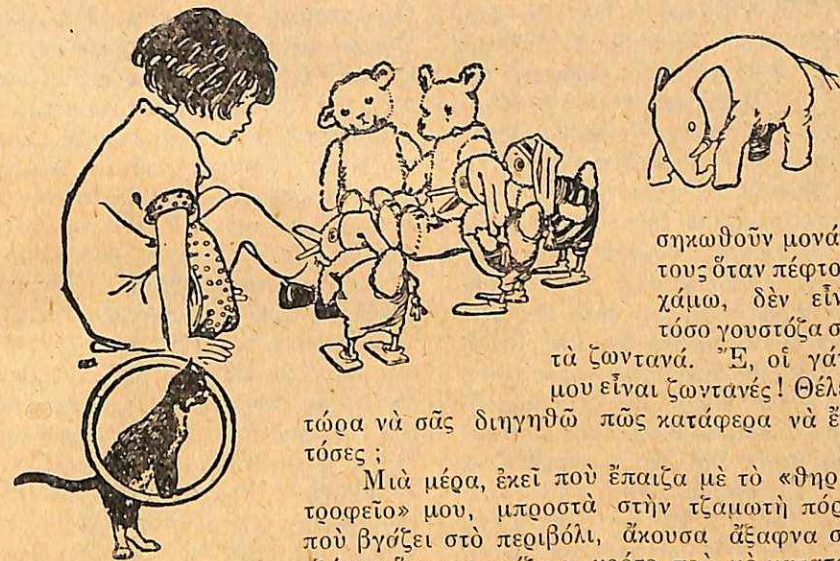
— Μόνο σεις κι' εγώ, Έξοχώτατε

ΟΙ ΓΑΤΕΣ ΤΗΣ ΔΑΝΑΗΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Α'. — Ο Μέγ' Αλέξανδρος

Τις γάτες μου δεν τις είχα πάντα. Πρώτα, τα «ζωντανά» μου όλα
ήταν παιχνίδια, ψεύτικα: τρία παπάκια, ένας έλεφαντάκος και δυό αρ-
κούδιτσες με γούνα αληθινή. Τάλεγα «το θηριοτροφείο» μου και τ' αγα-
πούσα πολύ. Μα ζώα που δεν φωνάζουν, δεν τρώνε, που δεν μπορούν να

σηκωθούν μονάχα
τους όταν πέφτουν
χάμω, δεν είναι
τόσο γουστόζα σαν

τά ζωντανά. Έ, οι γάτες
μου είναι ζωντανές! Θέλετε

τώρα να σας διηγηθώ πώς κατάφερα να έχω
τόσες;

Μια μέρα, εκεί που έπαιζα με το «θηριο-
τροφείο» μου, μπροστά στην τζαμωτή πόρτα
που βγάζει στο περιβόλι, άκουσα άξαφνα στα
τάμια έναν παράξενο κρότο που με κατατρό-
μαξε. Έπειδή ήμουν μονάχη και δεν είχα κανένα να με υπερασπιστώ, βού-
λωσα τ' αυτιά μου κι' έκλεισα τα μάτια μου. Σε λίγο κατέβασα τα χέρια
μου από τ' αυτιά, μα ο φοιχτός κρότος εξακολουθούσε. Άνοιξα μια στιγ-
μή και τα μάτια μου, κι' είδα πως ο έλεφαντάς μου, οί αρκούδες μου

και τα παπιά μου κοιτάζαν με ζωη-
ρό ενδιαφέρον τί γινόταν από πίσω
μου. Αυτή τη φορά γύρισα να κοι-
τάξω κι' εγώ: «Ω! ένας πελώριος
μαύρος γάτος, όρθιος πίσω από την
πόρτα, χτυπούσε με το ένα του πό-
δι το τζάμι και πολεμούσε με
το άλλο να στρίψει το πόμολο
Ο φόβος μου έγινε χα-
ρά! Όρμησα, και διαπλάτω-
σα την πόρτα του περιβολιού
για να τον κάμω να μπη μέ-
σα. Μπήκε χω-
ρίς πολλά πα-

Αλλάζουμε τόσο συχνά δρόμο, ώστε
κι' ο καλύτερος θαλασσινός θα τά-
χανε.

Τι κακοτυχία να μη βρούμε ά-
κόμα ένα νησί που να ξέφυγε τους
θαλασσοπόρους, ένα νησάκι, ένα βρά-
χο έστω, που μόνο εγώ θα έβλεπα τη
θέση του! Θα έβλεπα εκεί αυτούς τους
θησαυρούς και θα μου έφτανε ένα
ταξίδι λίγων ημερών όταν θα έρχό-
ταν ο καιρός να τους ξαναπάρω...
αν ο καιρός αυτός θα έρχόταν ποτέ!

Είπε αυτό, έπειτα σηκώθηκε, έσκυ-
ψε από την κουραστή και κοίταξε
κάτω τη θάλασσα. Το νερό ήταν τό-
σο διάφανο, ώστε το βλέμμα έφθανε
ως ένα βάθος από όγδόντα πόδια
σχεδόν.

— Να ή άδυσσος που θα κρύψει
τα πλούτη μου! είπε γυρίζοντας.

— Μα δεν θα τα δώσω πίσω ποτέ!
είπε ο καπετάνιος.

— Ω! καλύτερα να χαθούν για
πάντα παρά να πέσουν σε χέρια έχ-
θρών ή άχαρίστων!

— Όπως θέλετε, Έξοχώτατε!

— Ναί. Αν ως το βράδυ δεν βρού-
με κανέν' άγνωστο νησί, θα ρίξουμε
τα τρία βαρέλια στη θάλασσα.

— Στις προσταγές σας!

Ο Έξοχώτατος σώπασε και βυθί-
σθηκε πάλι σε σκέψεις.

Ο ήλιος έγερνε γρήγορα. Την ή-
μέρα εκείνη—δεκαπέντε σχεδόν ήμέ-
ρες πριν από τη φθινοπωρινή ίσημε-
ρία—ο δίσκος του θα βυθιζόταν με-
ρικές μοίρες πέρ' από τη δύση, σ'
ένα σημείο δηλαδή του δρίζοντα που
έπρεπε να τραβήξει την προσοχή του
καπετάνιου. Υπήρχε σ' εκείνο το
μέρος κανέν' ακρωτήρι από νησο ή
από ήπειρο; Πολύ άπίθανο, αφού ο
χάρτης δεν έσημείωνε καμιά ξηρά
σε άκτίνα δεκαπέντε μιλίων.

(Ακολουθεί) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΑΓΑΠΑΤΕ ΑΛΛΗΛΟΥΣ

Μόσχος λουλούδι είναι ή όμόνοια
Κι' άγκάθι άχάριστο ή διχόνοια.
Του ενός ή άνάσα σ' άλαφρώνει,
Τ' άλλο μονάχα σε ματώνει.

Ο κόσμος είναι περιβόλι.
Πλήθος τ' άγκάθια κι' οί τριβόλοι.
Όμως κι' άνάμεσα σε κείνα
βγαίνουν τα ρόδα και τα κρίνα!

Εσ' τα κρίνα να γυρέψης,
Κι' άλλα σιμά τους να φυτέψης.
Φύγε απ' τ' άγκάθια! Όποιος μπορεί
Ας τα ξεβγάλει κι' απ' τη μέση!

Ο κόσμος, τώρα τόσο χρόνια,
Απόκαμν άπ' τη διχόνοια.
Όμόνοια και δικαιοσύνη
Διψά απ' τη χούφτα σου να πίνη.

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΞ

(Η άναδημοσίευση άπαγορεύεται)

ρακάλια. Ήταν πελώριος κι' όταν ακόμα πατούσε με τα τέσσερα, κι' ά-
μέσως σκέφθηκαν να τον βγάλω Μέγ' Αλέξανδρο. Πολύ όμορφος γάτος!
Προχώρησε με μεγαλοπρέπεια και με περηφάνια, κουνώντας τη μακριά
του ουρά, που έροίξε χάμω τις δυό αρκούδες κι' άναποδαγύρισε ένα παπάκι
—φαίνεται πως δεν έδινε μεγάλη σημασία σε ζώα καμωμένα από χυτί

καί πανί—έπειτα επιθεώρησε όλη την κάμαρα, όλες τις γωνιές της, για να ιδή αν του έκανε το σπίτι, καί, ευχαριστημένος απ' αυτή την επιθεώρηση ήρθε καί κάθησε στα γόνατά μου γουργουρίζοντας.

(Ακολουθεί)

ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΙ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΠΑΛΑΜΑ

Αγαπητοί μου,

Το Βασιλικό Θέατρο—έτσι έπονομάσθηκε το Έθνικόν με την παλινόρθωση της Βασιλείας, γιατί ο βασιλιάς Γεώργιος Α' τό είχε χτίσει—άνέθεσε τελευταία την «Τρισεύγεννη» του Κωστή Παλαμά. Η «Τρισεύγεννη» είναι τό μόνο θεατρικό έργο που έγραψε, έδω καί τριάντα χρόνια, ο μεγάλος ποιητής. Τό τύπωσε σέ βιβλίο, που διαβάσθηκε πολύ, μά ποτέ δέν παίχθηκε σέ θέατρο—έκτός από μία ή δυό φορές, σ' έκτακτες παραστάσεις—γιατί όλοι είχαν την ιδέα πως ήταν μόνο **ποιητικό** καί καθόλου **θεατρικό** έργο, καί δέν μπορούσε να σταθί στή σκηνή χωρίς κάποια διασκευή. Κι' έπειδή την παραμικρή αλλαγή δέν έννοοσε να κάμη ο ποιητής, ούτε ο Χρηστομάνος τό έπαιξε τότε στή «Νέα Σκηνή», ούτε αργότερα ο Μελάς στήν «Ελευθερη», ούτε τό Θέατρο Μαρίκας καί Κυδέλης, τό έπισημότερα. Τό Βασιλικό Θέατρο, τώρα που ο Παλαμάς συμπληρώνει Φιλολογική Πεντηκονταετηρίδα—ναί, έχουν περάσει πενήντα χρόνια από την εμφάνιση του πρώτου του βιβλίου—σκέφθηκε να τιμήσθ τό μεγάλο ποιητή ανεβάζοντας την «Τρισεύγεννη» κι' άς μόνον ήταν για να σταθί πολύ. Κι' όμως! Η παράσταση της «Τρισεύγεννης» στό Βασιλικό Θέατρο έδειξε πως είχαν άδικο όλοι όσοι έλεγαν πως δέν είναι θεατρικό έργο. Στάθηκε λαμπρά, άρεσε πολύ στό κοινό, τό ένθουσιασε, καί γενικά τό «αντιθεατρικό» έργο είχε τέτοια «θεατρική» επιτυχία, που θά παιζόταν ακόμα, αν δέν ήταν ανάγκη να κατεβί για να δοθί ο «Οιδίπους» στίς 3 Δεκεμβρίου, επέτειο του θανάτου του Φώτου Πολίτη, για μνημόσυνό του. Αυτόσο ή «Τρισεύγεννη» παίχθηκε δυό εβδομάδες, καί κάθε βράδυ τό θέατρο ήταν γεμάτο από κόσμο που την καταχειροκροτούσε. Σε μία απογευματινή, μπόρεσε να πάη κι' ο Παλαμάς που, γέρος κι' άρρωστος τώρα, δέν παραβγαίνει. Κι' ήταν τό κοινό τόν είδε σ' ένα θεωρείο, τού έκαμε αληθινή αποθέωση. Φαντασθήτε μόνο πως, μισή ώρα άφου τελείωσε ή παράσταση, πολλός κόσμος τόν περίμενε ακόμα έξω απ' τό θέατρο, κι'

άμα βγήκε να πάρη ταξί καί να φύγη, άντήχησαν χειροκροτήματα καί ζητωκραυγές όπως σέ διαδήλωση.

Τί τά θέλετε! Ο μεγάλος ποιητής είναι πιά ένα είδωλο. Ο κόσμος τόν λατρεύει, τόν θεοποιεί, όπως στή Γαλλία λάτρευε καί θεοποιούσε τόν Ουγγώ. Κι' αυτό φάνηκε ακόμα καί στό γεύμα που, με την ευκαιρία της «Τρισεύγεννης» διοργάνωσαν οι φίλοι του κι' οι θαυμαστές του στή Λέσχη των Καλλιτεχνών τό βράδυ της 2 Δεκεμβρίου. Δέν είδ' ακόμα, ούτε πιστεύω να έγινε έδω, μεγαλύτερο καί τιμητικώτερο γεύμα! Έκατόν πενήντα πρόσωπα κάθησαν στό πελώριο εκείνο τραπέζι που ξεχυνόταν στριφογυρίζοντας στήν άπέραντη σάλα. Ένας πολιτικός άρχηγός, ο κ. Μιχαλακόπουλος, είχε την προεδρεία. Άλλά ήταν κι' άλλοι πολιτικοί, κι' ακαδημαϊκοί, καί καθηγητές του Πανεπιστημίου, καί λόγιοι, καί καλλιτέχνες, με τις κυρίες τους. Δέν έλειπε ούτε ο Πρόεδρος του Πανεπιστημίου κι' ο διευθυντής της Σχολής Καλών Τεχνών. Ο Παλαμάς δέν μπόρεσε τά παρευρεθί, τόν αντιπροσωπεύαν ο γιός του κι' ή κόρη του. Άλλά χάρη στό γραμμόφωνο, ακούστηκε τό βράδυ εκείνο τουλάχιστο ή φωνή του: έβαλαν δυό δίσκους με ποιήματά του που τά είχε άπαγγείλει ο ίδιος. Πρωτύτερα έπλεξε τόν πανηγυρικό του μ' ευγνωντία ο ποιητής Σκίπης, έξηγώντας ωραιότατα γιατί άγαπούν όλοι τόν Παλαμά—είναι, έίπε, ένας ποιητής γενικός, καθολικός, κι' ό,τι θέλει κανένας τό βρίσκει στό Έργο του—καί μετά τόν Σκίπη, μίλησε ο κ. Μιχαλακόπουλος. Α, με πόση χάρη, καί με πόση γνώση, καί με πόσο ένθουσιασμό! Δέν περίμενα πως ένας πολιτικός θά ήξερε τόσο πολύ τόν ποιητή καί θά μπορούσε να μιλήσθ τόσο καλά γι' αυτόν, άπαγγέλλοντας ωραιότατα καί ποιήματά του! Άλλ' αυτό ίσα ίσα δείχνει την «καθολικότητα» του Παλαμά. Όλοι τόν διαβάζουν, όλοι τόν ξέρουν, όλοι τόν άγαπούν καί τόν θαυμάζουν. Ο κ. Μιχαλακόπουλος, καθώς έίπε, έχει κι' ένα λόγο παραπάνω: είναι από την Πάτρα, όπου έτυχε να γεννηθί κι' ο μεσολογγίτης ποιητής, σ' ένα σπίτι κοντά στό πατρικό του, όπου έτυχε να γεννηθί κι' ή ιταλοελληνίδα συγγραφέισσα Ματθίλδη Σερζό. Γι' αυτό καί με ιδιαίτερη συγκίνηση, ο κ. Μιχαλακό-

πουλος έξηγήσε πρώτα καί κατόπι άπήγγειλε τό θαυμάσιο εκείνο σονέτο του Παλαμά, από τις «Πατρίδες» όπου ζωγραφίζει την πόλη της γέννησής του, την Πάτρα.

Στό γεύμα, διαβάσθηκε από τό γιό του κι' ένα γράμμα του ποιητή που δικαιολογούσε την άπουσία του καί χαιρετούσε, ευχαριστώντας, τούς φίλους που θέλησαν να τόν τιμήσουν. Κι' αυτό χειροκροτήθηκε μ' ένθουσιασμό. Γενικά, ο ένθουσιασμός επικράτησε σ' όλη τή διάρκεια του γεύματος, που ήταν μία ωραία φιλολογική καί καλλιτεχνική γιορτή, με λόγους, με άπαγγελίες, με τραγούδι, με μουσική, ωραία όλα καί σχετικά με τόν ποιητή που γιορταζόταν.

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΤΟ ΜΟΣΧΑΡΙ ΑΠΑΝΩ ΣΤΟΝ ΠΑΓΟ

Ένα μοσχάρι συνήθιζε να χοροπηδά μέσα στό στάβλο. Έκανε γύρους δόλοκληρους καί μισούς.

Μιά χειμωνιάτικη ήμέρα, αν καί ήταν πάγος, τό άφησαν να βγή έξω με τά μεγάλα ζώα για να πάη να πιή νερό. Όλες οι άγελάδες έπλησίασαν στήν ποτίστρα με προσοχή. Τό μοσχάρι όμως έτρεξε άπάνω στόν πάγο κι' άρχισε να στρηφογυρίζη. Από τόν πρώτο γύρο έπαραπάτησε καί χτύπησε τό κεφάλι του στήν ποτίστρα.

—Τί κακό με βρήκε! μούγκριζε. Έχοροπηδούσα στό άχυρο, που μου έφτανε ως τό γόνατο, καί δέν έπεφτα· ένω έδω που τό καθετί είναι γιαλιστερό, έγλύστρισα κ' έπεσα.

Μιά γριά άγελάδα τότε τού έίπε: —Αν δέν ήσουν ανήλικο μοσχάρι, θά ήξερες πως εκεί που τρέχει κανείς ευκολώτερα είναι δυσκολώτερο να κρατηθί καί να μόν πέση.

(Από τά «Παιδικά» του Λέοντος Τολστόϊ)

ΣΗΝ ΦΡΑΓΚΟΥ

Ο ΤΕΜΠΕΛΗΣ

Λέει ο Τολός: «Ας παίξω λιγάκι με τό Θάνο. Καί τά μαθήματά μου τό βράδυ θά τά κάνω». Τό βράδυ χασμουριέται καί πάει να κοιμηθί. Καί για να μελετήσθ νομίζει θά σηκωθί.

Τόν κιάζουν να ξυπνήσθ, μά πού ν' ακούσθ αυτός! «Ως στίς όχτώ ή ώρα κοιμάται ο κύρ-Τολός. Κι' ο δάσκαλος θυμώνει. Νηστεία θά τόν βάλλω. Ποιός τούπε νάν' τριμπέλης, ποιός τούπε ν' αναβάλλη;

Αν πάντοτε σου αναβάλλης καί πάντοτε «αύριο» λές, Πολύ θά μετανοήσθ, κι' ίσως πικρά θά κλαίς...

(Απ' τό Γαλλικό) ΚΩΝΣΤ. Χ. ΓΡΟΛΛΙΟΣ

Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΤΟΥ ΣΑΙΝΤ-ΣΑΕΝΣ

Στή Γαλλία γιορτάστηκαν τόν περασμένο μήνα μ' έξαιρετική μεγαλοπρέπεια τά εκατόχρονα του Καμίλλου Σαιντ-Σαένς, ένός από τούς μεγαλύτερους μουσουργούς όχι μονάχα της Γαλλίας αλλά του κόσμου όλοκλήρου. Ο Σαιντ-Σαένς ήταν, όπως ο Μότσαρτ κι' ο Ουγκώ καί πολλοί άλλοι, κι' αυτός ένα από τά θαυμαστά εκείνα παιδιά που ή μεγαλοφυΐα τους δέν περιμένει να μεγαλώσουν πρώτα για να φανερωθί, αλλά εκδηλώνεται από την πιό τρυφερή ηλικία.

Γεννήθηκε στό Παρίσι στίς 9 Οκτωβρίου του 1835 σ' ένα φτωχικό διαμέρισμα μιάς λαϊκής συνοικίας, καί ήταν τόσο καχεκτικό κι' άσθενικό παιδάκι, που τό έστειλαν στήν εξοχή, σέ παραμάνα.

Όταν ύστερα από δυό χρόνια γύρισε από την εξοχή, στό φτωχικό σπιτάκι βασιλεύε ή θλίψη καί τό πένθος. Ο πατέρας του κι' ο θεός του είχαν πεθάνει, νεώτατοι κι' οι δυό τους. Για κακή του τύχη, τό μικρό όρφανό έχασε τόν πατέρα του, αλλά γι' άντάλλαγμα άπόκτησε δυό μητέρες: την αληθινή μητέρα καί τή θεία της, την κυρία Μασσόν, που ο μικρός Κάμιλλος τή φώναζε καί «γιαγιά».

Η κυρία Μασσόν ήταν μία γριούλα με άγγελική ψυχή. Είχε μείνει χήρα πολύ νέα καί βρήκε καινούργια χαρά στή ζωή της όταν άποφάσισε να την άφιερώσει για ν' άναστήσθ τό παιδάκι της άνεψιάς της που είχε τόση ανάγκη από καλοσύνη καί τρυφερότητα. Μιά από τις μεγάλες της άγάπες ήταν ή μουσική. Μόλις λοιπόν παρατήρησε ότι ο μικρούλης Κάμιλλος αίσθανόταν ένδιαφέρον για τή μουσική, σκέφτηκε να καλλιεργήσθ την πρόωρη αυτή κλίση του. Καί τότε επαναλήφθηκε με τόν Σαιντ-Σαένς ό,τι είχε συμβεί με τόν Μότσαρτ:

Μέσα σέ λίγους μήνες ο μικρός Κάμιλλος, που ή μεγαλύτερη χαρά του ήταν να κάθεται στό πιάνο καί να προσπαθί να παίξθ με τά μικροσκοπικά χεράκια του, είχε ξεσκολίσει όλη τή μέθοδο Καρπαντιέ! Κι' ήταν μόλις δύομιση έτών! Όταν ή γιαγιά έκανε γι' άστείο πως ήθελε να κλείσθ τό πιάνο, ο μικρός έδραζε τόσο άγριες φωνές, που ή μητέρα του έτρεχε κατατρομαγμένη να ιδή τί είχε πάθει τό παιδί της. Έτσι άναγκάζονταν ν' άφήνουν τό πιάνο άνοιχτό κι' ο μικρός μουσικός σκαρφάωνε σάν μαϊμουδάκι επάνω στό ταμπουρέ κι' έπαιζε ως την ώρα που θά κουραζόταν.

Σε ηλικία τεσσάρων έτών ο Κάμιλλος Σαιντ-Σαένς έδήλωσε πως δέν έννοοσε να παίξθ κομμάτια που κατá την κρίση του ήταν άσήμαντα. Έτσι ή «γιαγιά» άρχισε να διδάσκη στόν φιλόμυσο μικρό τά έργα του Μπάχ καί του Μότσαρτ. Από την πρώτη στιγμή τό παιδί κατάλαβε πως ή μουσική αυτή είχε άλλη αξία από αυτή που είχε διδαχθί ως τότε, καί άρχισε να μ' ή θέλη πιά να παίξθ μπροστά στόν καθένα από τά έργα των μεγάλων μουσικών. Σύμφωνα με την έντύπωση που σχημάτιζε για τό κάθε πρόσωπο που έδλεπε ή σύμφωνα με τά έσα είχε άκούσει να λένε γι' αυτό, άποφάσισε αν τό έκρινε ή όχι αξίο ν' άκούσθ τή μου-

Ο Σαιντ-Σαένς 11 χρονών

σική του, καί δε έννοοσε ούτε με παρακάλια, ούτε με φοβέρες να αλλάξθ την άπόφασή του.

Κάποια μέρα—ο Σαιντ-Σαένς ήταν τότε πέντε έτών—τόν παρουσίασαν σ' ένα σεβάσιμο κύριο που ήταν καί καθηγητής στό Όδείο. Ο καθηγητής για να τόν δοκιμάσθ χτυπάει μία νότα στό πιάνο καί ρωτάει τό παιδί ποιά ήταν αυτή ή νότα. Ο Κάμιλλος τού λέει μία νότα που ήταν ένα ήμιτόνιο παρακάτω από αυτήν που είχε παίξει ο καθηγητής. Οριαμδευτικά τότε εκείνος λέει στόν μικρό πως είχε κάνει λάθος. Μά ο μικρός Σαιντ-Σαένς δέν τά χάνει.

—Εγώ δέν λαθεύομαι ποτέ μου, λέει. Τό πιάνο μας έχει πέσει μισό τόνο.

Τόση ήταν ή έπιμονή του καί ο θυμός του, που άναγκάστηκαν να φέρουν μία διαπασών, καί τότε πι-

στοποίησαν ότι τό παιδάκι δέν είχε γελασθεί.

Από τότε κιόλας είχε άρχίσει να γράφθ νότες μ' όλο που γράμματα δέν είχε μάθει ακόμα. Δοκίμαζε να κάνη καί δικές του συνθέσεις καί έπειδή ήταν παιδί, ένα παιδί ζωηρό καί άνυπότακτο, οι συνθέσεις του ήταν διάφορα γκαλόπ καί έμβατήρια. Δέν είχε ιδέα από θεωρία της μουσικής. Μολαταύτα, όπως πιστοποίησε καί ο ίδιος όταν τριάντα χρόνια αργότερα ξαναδιάβασε τά πρώτα του δοκίμια, δέν είχε κάνει κανένα λάθος!

Σε ηλικία ένδεκα έτών ο Σαιντ-Σαένς έδωσε την πρώτη του δημοσία συναυλία στήν αίθουσα Πλεγιέλ, στίς 6 Μαΐου του 1846. Οι έφημερίδες έγραψαν μ' ένθουσιασμό για τό μικρό καλλιτέχνη καί ή μεγάλη επιθεώρηση «Γλλουστρασιόν» έδημοσίευσε τό σκίτσο που βλέπετε.

Έτσι ο μικρός μουσικός έγινε κιόλας διάσημος σέ ηλικία που άλλα παιδιά μόλις άρχίζουν να διδάσκονται τις πρώτες αρχές της μουσικής. Ύστερα από λίγες ήμέρες τόν έκάλεσαν για να δώσθ μία συναυλία στά άνάκτορα του Κεραμεικού, όπου κατοικούσε ο τότε βασιλιάς της Γαλλίας Λουδοβίκος-Φίλιππος. Ο Σαιντ-Σαένς έπήγε συνοδευμένος από τόν καθηγητή του, τόν λαμπρό μουσικό Σταματύ. Η Δούκισσα της Ορλεάνης, ή νύφη του βασιλιά, έκάλεσε τόν νεαρό βιρτουόζο στά διαμερίσματα του γιού της που είχε τότε ηλικία έννέα έτών. Είχε την έλπίδα πως αν έδειχνε στόν μικρό πρίγκιπα τό παιδί αυτό που ήταν κιόλας μεγάλος καλλιτέχνης, θά τόν έκανε ίσως να ένδιαφερθί για τή μουσική.

Μά ο έπίδοξος διάδοχος του γαλικού θρόνου έμενε έντελώς άναίσθητος στά θέληγητρα της μουσικής. Ένώ ο Σαιντ-Σαένς είχε καθίσει στό πιάνο καί γοήτευε τόν πριγκίπισσα με τό θεο παίξιμό του, τό πριγκιπάπουλο βρισκόταν σκαρφαλωμένο στό ξόλινο άλογάκι του καί, καθώς πρόσθετε με άγανάκτηση ο ίδιος ο Σαιντ-Σαένς όταν διηγόταν αυτό τό άνέκδοτο, «έπαιζε κιόλας μ' όλη του τή δύναμη τό ταμπουρόλο του!»

Αυτό έννοείται δέν έμπόδιζε τή δούκισσα της Ορλεάνης να στείλθ την έπομένη ένα ωραιότατο χρυσό ρολόι στόν νεαρό καλλιτέχνη.

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΑΚΡΟΠΟΔΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ JEAN WEBSTER

«Η μαύρη ημέρα του 'Ασούλου»

«Η πρώτη Τετάρτη κάθε μηνός ήταν η φρικτότερη απ' όλες τις ημέρες, που την περίμενε κανείς με τρόμο, την όπομενε μ' έγκαρτέρηση και προσπαθούσε να τη λησμονήσει, όσο το δυνατόν πιο γρήγορα.

Τα πατώματα έπρεπε να λάμπουν από πάτρα, οι καρέκλες να είναι ξεσκονισμένες στην έντελεια, τα κρεβάτια στρωμένα που να μην κάνουν ούτε μια ξάρα και έννενηντα έννεα διαβόλεμένα μικρά όρφανα πλυμένα, χτενισμένα και καλοκουμπωμένα στις φρεσκοκολλημένες τσίτινες ποδίτσες τους. Έπρεπε ακόμη σε όλα, και στα έννενηντα έννεα, να τους θυμίσες να φέρονται με καλούς τρόπους και να τα μάθης να λένε: «Μάλιστα, κύριε», «Όχι, κύριε» όταν θα τους μιλούσε κανείς από τους κυρίους Συμβούλους.

Ήταν αληθινό βασανιστήριο και η καίμενη ή Γερουσία. Αμποτ, επειδή ήταν η μεγαλύτερη απ' όλα τα όρφανα ήταν αναγκασμένη να υποφέρει περισσότερο από τα άλλα το βασανιστήριο αυτό. Μά, δόξα τω Θεώ, πήρε κι' αυτή η Τετάρτη τέλος, όπως κι' οι προηγούμενες. Η Γερουσία κατόφερε να ξεφύγει από το κελλάρι όπου ήταν κλεισμένη και ετοίμαζε σάντουιτς για τους επισκέπτες του όρφανοτροφείου και ανέβηκε επάνω για να άφρωσιν στη καθημερινή της σχολή. Η κυρία ασχολία της ήταν ο θάλαμος Ε' όπου έντεκα μικρά διαβόλεια από τεσσάρων ως επτά ετών είχαν έντεκα κρεβάτια στη σειρά. Η Γερουσία προσπάθησε να συγκεντρωθεί το μυαλό της για να κάνει τη δουλειά της. Έστρωσε και τίναξε τις τσαλακωμένες ποδίτσες των μικρών, έσκούπισε τις μύτες τους και αφού τα παράταξε το ένα πίσω από το άλλο, τα έβαλε να ξεκινήσουν για την τραπεζαρία, πράγμα που έκαναν με μεγάλη προθυμία τα παιδιά και εκεί μόρφες να τα απασχολήσει για μια ευλογημένη μισή ώρα, βάζοντάς τα μπρος στο τραπέζι, όπου ήταν σερβιρισμένο γάλα, ψωμί και πουτίγκα από κορόμηλα και να ξενιάσει λίγο από τη σκοτούρα τους.

Υστερα ξαπλώθηκε για να ξεκουραστεί στο μικρό καναπέδακι που βρισκόταν μπρος στο κούφωμα του παραθύρου και κόλλησε το φλογισμένο μάνωπό της επάνω στο όροσερο τζάμι. Βρισκόταν στο πόδι από τις πέντε εκείνο το πρωί κάνοντας

όλων τις διαταγές. Η διευθύντρια νευρική και ανυπόμονη της έκανε παρατηρήσεις για το κάθε τι και την έβιάζε να δουλεύει γρηγορότερα. Η κυρία Λίππετ δεν κρατούσε πάντοτε την ίδια μεγαλόπρεπη αξιοπρέπεια, που έπαιρνε κάθε φορά που δεχόταν μια επίσημη βίσιτα στο Όρφανοτροφείο. Όταν οι επισκέπτες έφταναν, το ύφος της άλλαζε έντελως.

Η Γερουσία ρέμβανε κοιτάζοντας το μακρινό κωδωνοστάσιο του χωριού, που ξεχώριζε ανάμεσα από τα γυμνά χειμωνιάτικα δέντρα. Κάνοντας τον άπολογοισμό της ημέρας έβρισκε ότι είχε πάει αρκετά καλά. Οι Σύμβουλοι και η Έφορευτική Έπιτροπή είχαν κάνει την επίσκεψή τους στις αίθουσες και στους θαλάμους, είχαν τελειώσει τις συζητήσεις τους, είχαν πιει το τσάι τους και τώρα γύριζαν βιαστικά στα σπίτια τους, στην ευχάριστη ζεστή κατοικία τους, για να ξεχάσουν πάλι ως τον άλλο μήνα αυτές τις ένοχλητικές μικροφροντίδες τους.

Η Γερουσία έσκυψε, κοιτάζοντας με περιέργεια—και με λίγη, μά πολύ λίγη ζήλεια—την μακριά σειρά από τα άμαξια και τα αυτοκίνητα που ένα-ένα έβγαίνουν από την πύλη του Όρφανοτροφείου. Με τη φαντασία της παρακολουθούσε πρώτα το ένα και ύστερα το άλλο από τα άμαξια αυτά που διευθύνονταν προς τις διάφορες πλούσιες βίλλες τις χτισμένες γύρω στο λόφο. Φανταζόταν πως αυτή η ίδια ήταν μια από τις κυρίες που έφταναν με τα αυτοκίνητα. Τυλιγόταν στο λουάτο γούνινο πανωφόρι της, έβαζε τα μακριά της γάντια και ριχνόταν στο βάθος του άμαξιού, λέγοντας στον σωφέρ με κουρασμένο ύφος: «Σπίτι!» Στο κατώφλι όμως του σπιτιού ή εικόνα αυτή που έπλαθε η Γερουσία με το νοού της έθλωνε.

Η Γερουσία είχε φαντασία και τί φαντασία! Η κυρία Λίππετ της έλεγε πως η αχαλίνωτη αυτή φαντασία της θα της προκαλούσε πολύ δυσάρεστες συνέπειες, αν δεν προσπαθούσε να την περιορίσει. «Ωστόσο, μ' ελπή την όρμη και την έφευρετική της φαντασίας της, η Γερουσία δεν μπορούσε να προχωρήσει παρά πέρα από την εξώπορτα του μεγάρου όπου ετοίμαζόταν να μπει. Η καίμενη, ή ανυπόμονη και ευφάνταστη μικρή Γερουσία, παρ' όλα τα δεκαεφτά της χρόνια δεν είχε ποτέ της ως τώρα

πατήσει το πόδι της σ' ένα συνειθισμένο σπίτι και δεν μπορούσε να φαντασθεί πως θα ήταν η καθημερινή ζωή των άλλων ανθρώπων που δεν έχουν να νταντεύουν όρφανά.

«Γε-ρου-σά Άμποτ

Σε ζη-τούν

Στο γρα-φείο

Και θα έ-κα-νες κα-λά

Νά βια-στής!»

Ο Τόμμου Ντίλλον που είχε λάβει μέρος στην παιδική χορωδία ανέβαινε τραγουδώντας τις σκάλες και περνούσε το διάδρομο, Το τραγούδι του δυνάμωνε όσο πλησίαζε. Η Γερουσία αποσπάστηκε μ' ένα αναστεναγμό από το παράθυρο που ρέμβανε και έτοιμάστηκε να αντιμετωπίσει πάλι τις ένοχλησεις της πραγματικής ζωής.

— Ποιος με ζητάει; έκοψε το τραγούδι του Τόμμου με φωνή γεμάτη άνησυχία.

«Η κυρία Λίππετ στο γραφείο

Και μου φαίνεται πως δεν είναι

Α-α-αμήν» [στις καλές της.

Έκλεισε με ευλάβεια ο Τόμμου το τραγούδι του. Μά ο τόνος της φωνής του δεν είχε την κακεντρέχεια που έδειχναν τα λόγια του. Και το πιο σκληρόκαρδο ακόμη από τα μικρά όρφανά ένοιωθε λύπη και συμπάθεια για μια άτακτη συμμαθήτριά του που θα λάβαινε διαταγή να πάει στο γραφείο και να αντικρύψει απέναντί της την θυμωμένη διευθύντρια. Κι' ο Τόμμου την άγαπούσε τη Γερουσία κι' ως τον τράνταζε τότε-τότε απ' τον ώμο κι' ως του σκούπιζε τη μύτη τόσο δυνατά, σαν να ήθελε να του την ξεριζώσει.

Η Γερουσία έτρεξε χωρίς να βγάλη λέξη, αλλά με συννεφιασμένο μέτωπο. «Τί να συμβαίνει άραγε;» σκεπτόταν, «μήπως τα σάντουιτς δεν ήταν αρκετά φιλοκομμένα; Μήπως βρέθηκαν τίποτε τσόφλια από μύγδαλα μέσα στο κέικ; Μήπως είδε καμιά από τις κυρίες την τρούπα που είχε η Σούζη Όθωρν στην κάλτσα της; Μήπως—ω φρίκη!—μήπως κανένα από τα μικρά άγγελουδία του δικού της θαλάμου Ε' κατάβρεξε κανέναν από τους κυρίους Συμβούλους;»

Ο μικρός προθάλαμος από το κάτω πάτωμα ήταν ακόμη σκοτεινός όταν η Γερουσία κατέβηκε τις σκάλες, γιατί δεν είχαν αναφτεί τα φωτά. Ο τελευταίος κύριος Σύμβουλος, έτοιμος να φύγει στεκόταν μπροστά στην ανοικτή πόρτα. Η Γερουσία μόλις πρόφτασε να πάρει μια άμυδρή ιδέα από τον άνθρωπο αυτόν και η πιδ ζωηρή εντύπωσή της ήταν πως ήταν ψηλός σαν γίγας. Τη στιγμή που η Γερουσία κατέβαινε αυτός έκα-

νε νόημα σ' ένα αυτοκίνητο που στεκόταν στη στροφή του δρόμου και περίμενε. Μόλις ξεκίνησε το αυτοκίνητο και ήρθε προς την πόρτα, για μια στιγμή η λάμψη από τα φανάρια του έριξε τη σκιά του κυρίου καθαρά επάνω στον αντικρινό τοίχο. Η σκιά αυτή σχημάτισε άλλο-κοτα μακριά πόδια και χέρια που έτρεχαν κάτω στο πάτωμα και επάνω στον τοίχο της εισόδου. Μά την αλήθεια έμοιαζε σαν μια από τις πελώριες εκείνες άραχνες με τα ατέλειωτα πόδια. Το ανήσυχο κατσούφισμα της Γερουσίας διαδέχθηκε ένα νευρικό γέλιο. Ήταν από φυσικού της πολύ ανοικτόκαρδο κορίτσι και δεν άφηνε να πάει χαμένη ούτε η παραμικρότερη ευκαιρία που μπορούσε να την κάνει να ευθυμήσει.

Προχώρησε προς το γραφείο. Το μικρό περιστατικό της είχε ξαναδώσει το θάρρος της και έτσι παρουσιάστηκε με γελαστό πρόσωπο στην κυρία Λίππετ. Για μεγάλη της δόμης έκπληξη η διευθύντρια ήταν κι' αυτή, αν όχι βέβαια έντελως γελαστή, αλλά όπως-δήποτε αρκετά πρόσχαρη—είχε σαν να πούμε το ευχαριστημένο ύφος που έπαιρνε όταν δεχόταν κανένα επισκέπτη.

— Κάθισε, Γερουσία, έχω να σου μιλήσω.

Η Γερουσία κάθισε στην κώχη της πιο κοντινής καρέκλας, κρατώντας την αναπνοή της. Ένα αυτοκίνητο πέρασε με μεγάλη ταχύτητα απέξω απ' το παράθυρο. Η διευθύντρια έριξε μια ματιά και είπε της Γερουσίας: — Πρόσεξε τον κύριο που έφυγε τώρα-δύ; — Είδα την πλάτη του.

Αυτός ο κύριος είναι ένας από τους πιο πλούσιους Συμβούλους. «Ως σήμερα έχει δώσει μεγάλα χρηματικά ποσά για την συντήρηση του 'Ασούλου. Δεν μπορώ να φανερώσω το όνομά του. Η επιθυμία του, ή απόλυτη επιθυμία του είναι να μείνει έντελως άγνωστος.

Η Γερουσία άνοιξε

διάπλατα τα μάτια της από την έκπληξη. Δεν ήταν συνειδημένη να την καλή η διευθύντρια στο γραφείο για να συζητήσει μαζί της για τις ιδιοτροπίες των Συμβούλων.

— Ο κύριος αυτός έδειξε ως τώρα μεγάλο ενδιαφέρον για πολλά από τα άγόρια μας. Θυμάσαι τον Κάρλ Μπέντον και τον Έρρίκο Φρίξ; Είχαν κι' οι δυο σταλεί υπότροφος σε ανώτερες σχολές χάρις στη γενναιοδωρία του κυρίου... του Συμβούλου αυτού θέλω να πω, και με τη μελέτη και τις επιτυχίες τους στις σπουδές τους ξεπλήρωσαν τα χρήματα που με τόση γενναιοδωρία είχαν ξοδευτεί γι' αυτούς. Αυτή είναι άλλωστε και η μόνη πληρωμή που επιθυμεί ο κύριος Σύμβουλος; άλλη δεν θέλει. «Ως σήμερα το φιλανθρωπικό του ενδιαφέρον το τραβούσαν αποκλειστικά τα άγόρια. Δεν μπόρεσα να τον κάνω να ενδιαφερθεί για κανένα από

τα κορίτσια, άσχετο αν το άξιζε ή όχι. Σε διαβεβαιώνω πως τα κορίτσια δεν τα αγαπάει καθόλου.

— Μάλιστα, κυρία, ψιθύρισε η Γερουσία που φαντάστηκε πως στο σημείο αυτό έπρεπε να δώσει κάποια απάντηση.

— Σήμερα στην τακτική Συνέλευση έγινε συζήτηση για το μέλλον σου.

Η κυρία Λίππετ έκανε μια μικρή διακοπή. Υστερα εξακολούθησε με άργη και ήρεμη φωνή, που έκανε τα νεύρα της Γερουσίας που βρισκόταν σε υπερδιέγερση να τρέμουν από ανυπομονησία:

— Καθώς γνωρίζεις τα παιδιά δεν τα κρατούμε εδώ όταν κλείσουν πια τα δεκαέξι τους χρόνια, αλλά κάνουμε εξαίρεση για τη δική σου περίπτωση. Το δικό μας το σχολείο το τελειώσες δεκατεσσάρων ετών και έπειδή έκανες τόσο καλές προόδους

στις σπουδές—μά όχι πάντα και στη διαγωγή σου—αποφασίστηκε να σε στείλουμε στο Γυμνάσιο του χωριού. Τώρα όμως κοντεύεις να τελειώσεις και αυτό και το 'Ασούλο δεν μπορεί πια να αναλάβει καμιά υποχρέωση για τη συντήρησή σου απ' εδώ και στο εξής. Είναι αρκετό που σε κρατήσαμε δυο χρόνια περισσότερο από τα άλλα όρφανά.

Η κυρία Λίππετ παράδωσε τη λεπτομέρεια, πως η Γερουσία είχε εργασθεί υπεράνθρωπα για την υποτροφία της στο διάστημα αυτών των δύο χρόνων και πως πάντα έρχονταν σε πρώτη μοίρα οι δουλειές και οι ευκολίες του Όρφανοτροφείου και σε δεύτερη οι σπουδές της και η μελέτη της, και πως τις ημέρες που η δουλειά έπεφτε περισσότερο, σαν τη σημερινή, την κρατούσαν στο 'Ασούλο για να σφυγγαρίζη.

— Καθώς σου έλεγα, έγινε συζήτηση για το μέλλον σου, και το ενδεικτικό σου εξετάστηκε με προσοχή και σχολιάστηκε απ' όλους.

(Ακολουθεί)

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

«Ο Τοτός βάσει όλη του την προσοχή στην εργασία του

(Από τον Διεθνή Φωτογρ. Διαγωνισμό του Kodak)

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Η ΘΕΡΜΑΝΣΗ ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Θά σάς ήρθε άραγε ποτέ στο νοῦ, αγαπητά μου Διαπλάσπουλα, τήν ὥρα πού καθισμένοι αναπαυτικά μέσα στο θερμασμένο σας δωμάτιο διαβάζετε τή «Διάπλυσή» σας, θά σκεφθήκατε ποτέ με τί τρόπο άραγε θερμαιναν οι άνθρωποι τὰ σπίτια τους τόν παλιό καιρό, πού οὔτε κώκ και άνθρακίτης υπήρχε, οὔτε κεντρική θέρμανση και ηλεκτρικές σόμπες. Σας πέρασε ποτέ απ' τὸ μυαλό αὐτή ή σκέψη;

Λοιπόν, αν θέλετε νά μάθετε, οι καίμενοι οι πρόγονοί μας δέν καλοπερνοῦσαν και τόσο τὸ χειμῶνα. Οι τρωγοδύτες και οι πρωτόγονοι άνθρωποι πού έζησαν ὕστερα απ' αὐτοὺς αντιμετώπιζαν τὸ κρύο ἀνάδοντας φωτιά από πελώρια κουτσουρα, ή μέσα στις σπηλιές πού κατοικούσαν ή μπροστά στις χόρτινες καλύβες τους. Τὸ ἀναμα τῆς φωτιάς ἀπαιτοῦσε μεγάλη διαδικασία, γιατί ἐπειδὴ φυσικά δέν είχαν σπέρτα και τὸ τσακμάκι δέν είχε ἀκόμη ἀνακαλυφθῆ, προσπαθοῦσαν νά ανάψουν τή φωτιά τρίβοντας δυνατά ἕνα κομμάτι σκληρὸ ξύλο ἐπάνω στο ἄλλο, ὡς πού από τήν πολλή τριβή τὰ ξύλα ἐπαιρναν φωτιά. "Αν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα σάς φαίνεται εύκολο, δέν ἔχετε παρά νά δοκιμάσετε και θά ιδῆτε.

Στὴν ὀμηρικὴ ἐποχὴ ἀναβαν τή φωτιά μέσα στο σπίτι, στὴν «ἐστία» πού ήταν στημένη στὴ μέση τοῦ «δῶμου». Ὁ καπνὸς ἔβγαινε ἀπὸ μιὰ τρύπα στο ταβάνι ἀλλὰ ἐντωμεταξὺ γέμιζε ὅλο τὸ σπίτι και οι ἐνδοξοί ὀμηρικοί ἥρωες γίνονταν ταικνιστοί και μαῦροι ἀπὸ τήν καπνία. Πολὺ πιὸ τέλεια θερμαίνονταν τὴν ρωμαϊκὴ ἐποχὴ, μῶλο πού με τίς τελευταίες ἀνασκαφές τῆς Κνωσοῦ ἀποδείχτηκε πὺς τὸ ἴδιο σύστημα ἐφαρμόζονταν κι' ἀπὸ τοὺς ὑψηλοὺς τοῦ

Οἱ Ἑσκιμῶοι ἀνάβουν φωτιά με λάδι τῆς φάλαινας. (Σελ. 9, στ. β')

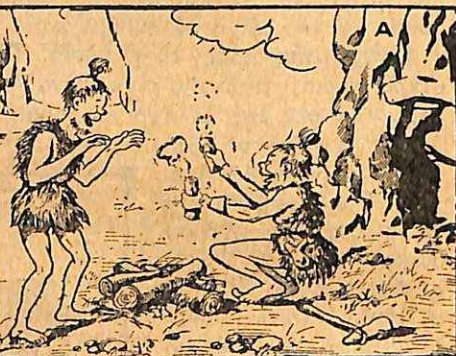
Μίνως. Οι ἀρχαίοι Ρωμαῖοι δηλαδὴ χρησιμοποιοῦσαν τὰ λεγόμενα «ὕποκαυστα» πού δέν εἶναι ἄλλα ἀπὸ τὰ σημερινὰ καλοριφέρ! Στους τοίχους τῶν σπιτιῶν ήταν χτισμένοι πλατιοὶ σωλῆνες και ἀπ' αὐτοὺς περνοῦσε ή θερμότης πού προκαλοῦσε μιὰ μεγάλη φωτιά ἀναμμένη σ' ἕνα ἰδιαίτερο διαμέρισμα ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι. Κάτι δηλαδὴ παρόμοιο με τή σημερινή κεντρική θέρμανση. Για νά βασιτάη ή φωτιά αὐτὴ μέρα και νύχτα υπήρχαν ειδικοί δοῦλοι, πού δέν είχαν ἄλλη φροντίδα παρά πὺς νά τὴν τροφοδοτοῦν ὅλη ὥρα με ξύλα. Οι ἐγκαταστάσεις αὐτὲς υπήρχαν ὄχι μόνο στα σπίτια τῶν μεγάλων πατρικίων, ἀλλὰ και στα μεγαλοπρεπέστατα «βαλανεῖα», τὰ δημόσια λουτρά δηλαδὴ ὅπου τότε συνείθιζαν οι πλούσιοι Ρωμαῖοι νά περνοῦν τίς περισσότερες ὥρες τῆς ἡμέρας τους. Τὰ βαλανεῖα αὐτὰ είχαν τὸ πάτωμα τους κούφιο και ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ κούφωμα περνοῦσε ὁ ζεστός ἀέρας πού ἀνέβαινε ἀπὸ τίς παμμέγιστες φωτιές πού είχαν ἀναμμένες στα ὑπόγεια.

Στὸ Μεσαίωνα μετὰ τήν εἰσβολή τῶν Γόθων, ὀλόκληρη ή Εὐρώπη ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Βυζάντιο ἐγύρισε στὴ βαρβαρότητα. Τὰ πολιτισμένα συστήματα τῶν Ρωμαίων λησμονήθηκαν και ξαναγύρισαν πίσω στις ἐντελῶς πρωτόγονες μεθόδους. Ἡ φωτιά ἀναδῶταν κατὰ μεοίς στο σπίτι και ὁ καπνὸς ἔβγαινε ἀπ' ὅποια τρύπα ἔδρισκε. Ἀργότερα σοφίστηκαν ἀπὸ τή μέση τῆς στέγης νά κτίσουν ἕνα εἶδος φουγάρο ἀπὸ τοῦδλα πού κατέβαινε ἀνοίγοντας κάτω σάν χωνὶ ὡς ἐκεῖ πού ήταν ἀναμμένη ή φωτιά. Σὰ λίγο ὅμως εἶδαν ὅτι ή ἐγκατάσταση αὐτὴ ἐπαινε παρά πολὺ τόπο και τὴν μετακόμισαν στὴν ἄκρη τῆς κάμαρας, ὅπου ἔκτισαν και τὸ φουγάρο κατὰ μήκος τοῦ τοίχου. Ἔτσι δημιουργήθηκε τὸ πρῶτο τζάκι!

Στους περισσότερους πύργους τοῦ Μεσαίωνα τὰ τζάκια είχαν γιγάντιες διαστάσεις και ἔκαιγαν ὀλόκληρους κορμούς ἀπὸ δέντρα. Μή νομίζετε ὅμως πὺς ζέσταιναν καθόλου. Ήταν τόσο βαθεῖα χωμένα μέσα στον τοίχο, πού μόνο ὅποιος καθόταν μπροστά τους μπορούσε κάπως νά ζεσταθῇ. Τὸ ὑπόλοιπο δωμάτιο ἔμενε ἐντελῶς ἀθέρμαστο και καθὼς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὰ δωμάτια στοὺς πύργους ήταν πελώρια και τὰ ταβάνια πανύψηλα, φαντάζεται κανεὶς τί κρύο ἔκανε. Καὶ σάν νά μὴν ἔφτανε αὐτό, ήταν τόσο ἀτεχνα χτισμένα, πού δέν

τραβοῦσαν σχεδὸν καθόλου κι' ὁ μισὸς καπνὸς σκορπιζόταν μέσα στο σπίτι.

Μόλις κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα ἄρχισαν νά κτίζουν τὰ τζάκια με κάποια περισσότερη ἐπιμέλεια. Κατάλαβαν πὺς ὅσο μεγαλύτερο ήταν τὸ τζάκι, τόσο λιγώτερη ζέστη μπορούσε νάποδῶση και μίκρυναν σημαντικά τίς διαστάσεις. Ἔτσι διορθώθηκε κάπως τὸ κακό. Δέν ήταν ὅμως μόνο αὐτὸς ὁ λόγος πού οι δυστυχισμένοι ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τουρτούριζαν ὅλο τὸ χειμῶνα ἀπὸ τὸ κρύο. Ἐφταιγαν και τὰ σπίτια πού ήταν ἐντελῶς ἀκατάλληλα γιὰ νάντιμετωπίσουν τὸ κρύο και τὸν ἀέρα. Καὶ ὅσο πιὸ μεγάλα και πιὸ πλούσια ήταν, τόσο περισσότερο κρύο ἔκανε

Οἱ τρωγοδύτες ἀναβαν τή φωτιά τρίβοντας ἕνα κομμάτι ξύλο ἐπάνω στ' ἄλλο. (Σελ. 8, στ. α')

μέσα στις ἀπέραντες αἰθούσες τους και εἶναι ἀπερίγραπτα τὰ ρεύματα πού προκαλοῦσαν οι μακρότατοι διάδρομοι τους και τὰ ἀμέτρητα πορτοπαράθυρά τους. Στὰ περίφημα ἀνάκτορα τῶν Βερσαλλιῶν πού φημίζονται ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, οι δυστυχισμένοι αὐλικοί ἔτρεμαν σάν τὰ ζαγάρια ὅλο τὸ χειμῶνα. Τὸ φθινόπωρο, με τίς πρώτες ψύχρες τὸ παλάτι γινόταν ἀκατοίκητο. Ὁ ἀνεμος χωνόταν ἀπὸ παντοῦ, ἀπὸ τίς πόρτες, ἀπὸ τίς χαραμάδες τῶν παραθύρων. Στους διαδρόμους δέν μπορούσε κανεὶς νά σταθῇ, τέτοια ρεύματα γίνονταν. Καὶ γιὰ συμπλήρωμα αὐτῆς τῆς δυστυχίας, τὰ τζάκια παρ' ὅλη τους τὴν πολυτέλεια και τὴν προσοχή πού ήταν φτιαγμένα δέν τραβοῦσαν καθόλου, με καθόλου. Μόλις δοκίμαζαν νά ἀνάψουν φωτιά ὁ καπνὸς ἐπνιγε τὴν κάμαρα. Ὅλες οι ταπεσχαρίες, οι πολυθρόνες, τὰ διάφορα ἐπιπλά, σκεπάζονταν ἀπὸ ἕνα πυκνὸ στρώμα μαύρης καπνιάς, τὰ τζάκια θάμπωναν και ή ἀτμόσφαιρα γινόταν τόσο πνιγερή και θολή πού δέν ξεχώριζε κανεὶς ποῖς στεκόταν κοντά του. Κάποιος παρουσιάστηκε μιὰ φορὰ και ἐδήλωσε πὺς εἶχε ἐφεύρει ἕνα μη-

χάνημα γιὰ νά ἀπορροφᾷ τὸν καπνὸ, πού τὰ ἀποτελέσματά του ήταν ἴσως καταπληκτικά. Τὸν εὐχόλυναν νά τὸ ἐγκαταστήσῃ, ἀλλὰ μόνο μιὰ νύχτα λειτούργησε τὸ θαυματουργὸ αὐτὸ μηχανήμα. Μόλις μπήκε σὲ λειτουργία, ἄρχισε νά σφυρίζῃ, νά οὐρλιάζῃ και νά τρίξῃ σὲ τέτοιο ἀφόρητο σημεῖο, πού ξεκούφανε ὅλους τοὺς κατοίκους τοῦ παλατιοῦ και δέν τοὺς ἄφησε νά κλείσουν μάτι ὅλη τὴ νύχτα. Κι' ἐτσι τὸ ἄλλο πρωτὶ ὁ μεγάλος ἐφευρέτης με τὸ θαυματουργὸ μηχανήμα του πήρε τὰ παπούτσια του στο χέρι κι' ἐφυγε ὅσο μπορούσε γρηγορώτερα.

Ἐννοεῖσαι πὺς τὸ μόνο μέσο γιὰ νάντιμετωπίζον οι ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὸ κρύο, ήταν τὸ ζεστὸ ντύσιμο. Μὰ εὐτυχῶς δέν ήταν τὸ ἴδιο σὲ ὅλες τίς χῶρες τῆς Εὐρώπης. Στὴ Γερμανία, στὴν Ὀλλανδία και στὴν Ἑλβετία, χρησιμοποιοῦσαν ἀπὸ πολλὰ χρόνια τίς μεγάλες πῆλινες σόμπες πού ἐφθάναν ἔως τὸ ταβάνι και ζέσταιναν λαμπρὰ χωρὶς νά καπνίζουν διόλου. Σὲ πολλὰ παλιά σπίτια βρίσκονται ἀκόμη και σήμερα και εἶναι σὲ χρῆση σόμπες πού χρονολογοῦνται ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη.

Τὸ 1745 ὁ Βενιαμὴν Φραγκλῖνος, ὁ περιφημὸς ἀμερικανὸς ἐφευρέτης τοῦ ἀλεξιθεραπύου ἀνακάλυψε τὴ θερμάστρα «ἀνάπνου καύσεως» ὅπου ὁ καπνὸς, προτοῦ νά βγῇ ἔξω, ἀναγκάζεται νά ξαναπεράσῃ πάλι ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ ἀναμμένα κάρβουνα και ἐτσι καίγεται ὡς καύσιμη ὕλη. Ἀπ' ἐκεῖ και πέρα, ἰδίως μάλιστα ἀπὸ τότε γενικεύθηκε ή χρῆση τοῦ πετροκάρβουνου, οι θερμάστρες γίνονταν ὅλο και πιὸ τέλειες, ὡς πού φθάσαμε στὴν πῖδ πρακτική, τὴν πῖδ τελεία και τὴν πῖδ ὑγιεινὴ μέθοδο, τὴν κεντρική θέρμανση. Με ἄλλους λόγους, ὕστερα ἀπὸ προσπάθειες και ἐρευνες δεκαεξῆ αἰῶνων, ξαναγυρίσαμε σήμερα χωρὶς νά τὸ καταλάβουμε στὴν παλιά ἐφεύρεση τῶν Κρητικῶν και τῶν Ρωμαίων. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὺς τὰ σημερινὰ ὑπόκαυστα εἶναι ἀσύγκριτα πῖδ τελειοποιημένα ἀπὸ τὰ ρωμαϊκά. Καὶ ἔξ ἄλλου σήμερα ἔχουμε κι' ἕνα ἄλλο πλεονέκτημα ἀκόμη: Στὰ σπίτια πού δέν ὑπάρχει κεντρική θέρμανση, δέν τουρτούριζει κανεὶς ἀπὸ τὸ κρύο γιατί λειτούργουν οι θαυμάσια τελειοποιημένες θερμάστρες «διαρκοὺς καύσεως» πού κρατοῦν ἀναμμένες ἡμέρα και νύχτα.

Φυσικά ὑπάρχουν και ἄλλες χῶρες τῆς γῆς, ὅπου εἶναι ἀκόμη ἀγνωστα ὅλα αὐτὰ τὰ νεώτερα συστήματα και οι ἄνθρωποι γιὰ νά θερμανθοῦν χρησιμοποιοῦν ἐντελῶς πρωτόγονα

μέσα. Π. χ. στοὺς Ἑσκιμῶους γιὰ μόνον καύσιμη ὕλη χρησιμοποιεῖται τὸ λάδι τῆς φάλαινας και τῆς φώκιας και τὸν χειμῶνα, ὅταν κάνει κρύο, γεμίζουν ἕνα καζάνι με λάδι, ρίχνουν μέσα μαλλιά ή ξερά χόρτα γιὰ νά πιόσῃ και νά διατηρηθῇ ή φωτιά—γιατί τὸ λάδι, ὅπως γνωρίζετε, δέν ἀναφλέγεται ἀπὸ μόνο του—και με τή φωτιά αὐτὴ ζεσταίνονται και μαγειρεύουν. Σ' ἄλλα πάλι υπερδύρεια μέρη ξηραίνουν ἀπὸ τὸ καλοκαίρι τὴν κοπριά τῶν βοδιῶν και τῶν ἀλόγων, και τὸ χειμῶνα τὴ χρησιμοποιοῦν γιὰ καύσιμη ὕλη. Τὸ καλύτερο ὅμως σύστημα μού φαίνεται πὺς τὸ ἔχουν στὴν Ἀφρική: Ἐκεῖ χειμῶνα-καλοκαίρι καίει δωρεάν τὸ μεγαλύτερο καλοριφέρ τοῦ κόσμου: ὁ ἥλιος!

ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ

ΟΙ ΖΗΤΙΑΝΟΙ ΤΟΥ ΧΕΙΜΩΝΑ

Με τὸ πρῶτο ξεροδὸρι, καθὼς ὁ βαρὺς ἡσκιος τῆς συννεφιάς σκέπασε ἀπὸ ψηλὰ τὸ ταπεινὸ χωριό, φάνηκαν στοὺς δρόμους οι ζήτητοί.

Εἶναι οι γέροι ζήτητοί τοῦ χειμῶνα: σκυφτοί, ἄσπρα μαλλιά, ραβδι μεγάλο και γερὸ στο χέρι. Κι' ἀμίλητοι, ἀμίλητοι πάντα, σὰ νά κρατοῦνε βαθιὰ μέσα τους ὅσα ἔχουν ἰδεῖ κι' ἔχουν περάσει.

Ἀπὸ πού ἔρχονται; Κανεὶς δέν ξέρει. Πρόβαλαν ἕνα πρωτὶ μέσ' ἀπὸ τὸν πευκιὰ τοῦ χωριοῦ, ξαφνικά, σὰ νά είχαν παραφυλάξει πίσω ἀπὸ τίς συστάδες τῶν δένδρων ὅλο τὸ καλοκαίρι και νά περίμεναν τὸν ἡσκιό τῆς συννεφιάς και τὴ σκληρὴ παγωνιά γιὰ νά βγοῦνε πάλι και νά παρουσιαστοῦν. Κι' εἶναι σὰ νά τοὺς εἶχαμε ἰδεῖ, ἰδίους κι' ἀπαράλλαχτους, στὴν ἴδια θέση και στὸν ἴδιο δρόμο, και πέραν, και πρόπερσιν, κι' ὅλα τὰ χρόνια πού ὑπάρχει τὸ χωριό.

Ἐχουν τὴ σιωπὴ και τὴν περισυλλογὴ τῶν μεγάλων ὁδοιπόρων. Ἐχουν τὴ γαλήνη και τὴν ἀπόμνη ὑπεροχῆ τῶν κοσμογυρισμένων. Ἐχουν τὴν κρυφὴ γοητεία τῶν ξένων και τῶν περαστικῶν.

Εἶναι δυὸ γέροι γέροι, ἀσπρομάλληδες, ὁ ἕνας μικρούλης και σκυφτός κι' ὁ ἄλλος ψηλὸς ὡς ἐκεῖ πάνω. Κάποτε, πρὶν ἀπὸ πολλὰ πολλὰ χρόνια, τότε πού ἐσύ, μικρὸ μου φίλε, δὲ θάχες βέβαια ἀκόμη γεννηθῇ, θάταν παιδιὰ αὐτοί οι δυὸ γέροι, δυὸ ζωηρά και φτωχὰ χωριατόπουλα, και θάταν φίλοι και σύντροφοι στα παιγνίδια, ἕνα παρτάιρο ζευγάρι στοὺς δρόμους τοῦ χωριοῦ.

Μπορεῖ νά εἶναι ἐτσι. Μὰ μπορεῖ και νά γνωρίστηκαν ἄργα, γέροι

πιά, ἐκεῖ πού ζητιάνευαν ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριό, και νά συμφώνησαν σιωπηλὰ νά πηγαίνουν στο ἐξῆς μαζί, δύο-δύο. Κι' ἐτσι ἴσως ή ζωὴ τοῦ ἐνὸς νά εἶν' ἀγνωστὴ γιὰ τὸν ἄλλον, καθὼς εἶναι ἀγνωστὴ ή ἱστορία τους και γιὰ μᾶς.

Βέβαια δέν ἔχουν περάσει ἀπὸ πολιτείες κι' ἀπὸ λιμάνια. Ὅλες τους οι ὁδοιπορίες εἶναι ἀνάμεσα ἀπὸ μεγάλους ἀτελείωτους ὑπαίθριους δρόμους, πού περνοῦν σάν τεράστια ἀσπριδερά φίδια ἀπὸ τίς πλατείες, ἐλεύθερες πεδιάδες, κι' ἐνώνουν σὰ λεπτὲς χιλιόμετρικὲς κορδέλλες τὸνα χωριὸ με τᾶλλο χωριό, τὴ μιὰ πολιτεία με τὴν ἄλλη πολιτεία.

Πόσους τέτοιους δρόμους θάχουν ξεμετρήσει, ἀνάμεσα ἀπὸ γυμνὰ ἀμπέλια, ἀπὸ σιωπηλοὺς ἐλαιῶνες κι' ἀπὸ ὑγρὰ περιδόλια. Θὰ πέρασαν γεφύρια πέτρινα και χορταριασμένα, θὰ σταμάτησαν στοχαστικά νά ἰδοῦν νά περνᾶνε μπροστά τους τὰ θυμωμένα τραῖνα, θὰ σήκωσαν κουρασμένα τὰ μάτια νά ἰδοῦν νά φτερουγᾶνε, σάν ἄγρια ἐχθρικά πουλιά, τ' ἀεροπλάνα.

Μὰ μέσ' στις πολιτείες δέν ἔχουν μπεῖ. Θάφτασαν ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὰ τείχη, ἐκεῖ πού παίρνουν τὸ φόρο οι φύλακες, πλάι σὲ μιὰ πύλη, μὰ θὰ προσπέρασαν με τὸ περπάτημά τους πού εἶναι ἀργὸ και σκυφτό, μὰ σίγουρο και ὑπομονετικό, σὰ νάχῃ ἀπόφαση νά φτάσῃ ὡς τὴν ἄκρη τοῦ κόσμου.

Κι' ἀλήθεια, ὡς τὴν ἄκρη τοῦ κόσμου θὰ περπατοῦν οι γέροι οι ζήτητοί τοῦ χειμῶνα, ὡς τὴν ἄκρη τοῦ κόσμου τοῦ δικοῦ τους. Ποῖος ξέρει πόσους ἐλαιῶνες, πόσα γεφύρια, πόσους ἀπέραντους κάμπους θὰ διασχίσουν ἀκόμη, χωρὶς σταθμό, χωρὶς ἀπαυδημό. Μὰ κάποιο βράδυ, πῖδ σκυφτοί και πῖδ κουρασμένοι ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ, θὰ διακρίνουν βαθιὰ στο γκρίζον ἀέρα ψηλὰ σκυθρωπὰ τείχη, πού θὰ κλείνουν σιγά-σιγά και μονότονα, ὅλη τὴ θέα, σ' ὅλο τοῦ ὀρίζοντα τὸ πλάτος. Θὰ προχωρήσουν δίχως νά ξαφνιαστοῦν, σὰ νά τὰ περίμεναν αὐτὰ τὰ τείχη, σὰ νά τὰ ἐβλεπᾶν ἐπίμονα στὸν αἰῶνά τους ἐδῶ και κάμποσο καιρό.

Τὰ τείχη αὐτὰ δέν θὰ τὰ προσπεράσουν, κι' ή πύλη τους θάνοίξῃ και θὰ τοὺς πάρει μέσα ἀθόρυβα, σιωπηλά, μαζί με ὅλη τὴν ἱστορία τους και ὅλα τὰ μυστικά τους. Γιατί ἐκεῖ φαίνεται πὺς θάναί τῆς μεγάλης πατρίδας τὸ σῶμα, τῆς μεγάλης ὁδοιπορίας τὸ βραδυὸν τέρμα. Ὡ, φαίνεται πὺς δέν ἐδοιπωροῦσαν χωρὶς σκοπὸ οι φτωχοί οι γέροι, τόσα χρόνια, τόσα χρόνια...

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΚΙ' ΑΝΕΒΗΚΕ ΨΗΛΑ...

Κι' ανέβηκε ψηλά, και σάν αντίκρυσσε
Τόν κάμπο από μακριά τόν άνθισμένο,
—Ω, από πότε πλάσαν, φώναξε, άραγε
Στη γη έναν τόπο τόσ' όνειρεμένο;

Κι' ανέβηκε ψηλά... Και σάν αντίκρυσσε
Τη θάλασσα μακριά γαληνεμένη,
—Ω, φώναξε, από πότε μιά τόσο ό-
μορφη
Του ούρανού γωνιά έχουσε κοιμένη;

Κι' ανέβηκε ψηλά. Και σάν τόν έφτα-
σαν
'Από μακριά οι μυρωδιές τ' 'Απρίλη,
Του φάνηκε την 'Ανοιξη νάντικρυσσε
Με μυρωμένα τ' αλικά της χείλη

Κι' ανέβηκε ψηλά. Και όσ' αντίκρυσσε,
'Από ψηλά του θάμπωναν τó μάτι
Στης γης και του ούρανού—στέγης άσύγ-
κριτης,—
Τό μαγεμένο άφθαστο παλάτι.

Κι' ανέβηκε ψηλά. Και μέσ' τó θάμ-
νωμα,
Στό στόμα του ξεχείλισε ή ψυχή του,
Τά γόνατά του έλύγισαν, κι' όλόθερμη,
Ξεκίνησε γι' 'Απάνω ή προσευχή του.

Και μίλησε. Κι' άνάρια άναταράχτηκαν
Τά στρώματα του αϊθέρα τά γαλάζια,
Κι' έσμίξανε τά λόγια τά καρδιόβγαλτα,
Με κάποιες χρυσοαχτίνας τά τοπάξια.

Κι' έμυλησε. Κι' άντήχησαν τά λόγια του
Κι' έβρόντηξεν ό κόσμος ό άνθισμένος,
—Ω Πλάστη μου, Θεέ του κόσμου ά-
σύγκριτε,
Τεχνίτη Ούρανε, νάσαι δοξασμένος!!!
Χλωμή Σελήνη [B]

ΣΚΗΝΕΣ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

Χαρούμενος ό κόσμος, αδιάκωπα πη-
γαίνειόρχεται στον τακτικό του περι-
πατο. Είναι τόσο γλυκειά ή φθινοπω-
ρινή βροδυά με τ' όλόγιομο φεγγάρι,
κι' ή θάλασσα τόσο μαγευτικά άργυρο-
μένη άπ' τις χλωμές άχτίνες του, πού
δίνει μιά ξεχωριστή όμορφιά στις βαρ-
κούλες, πού μ' άνοιχτά πανιά γυρίζουν
στό μικρό λιμάνι με τούς χαρούμενους
επαβάτες τους. 'Εν' άνάλαφρο άεράκι,
με τη βραδυή δροσιά, κάνει τούς πε-
ριπατητές νάναι καλά τυλιγμένοι στό
ζεστό πανωφόρι τους.

Η ίδια ή νυχτιά, με τά θέλητρα
της, σου δίνει την όρεξη νά γελάσής,
νά εὐθυμήσης, χωρίς νά σκεφτῇς τίπο-
τα δυσάρεστο, χωρίς καμιά σκέψη κα-
κή νά ταράξη τη γαλήνη της ψυχῆς σου.
Μά... ή ίδια ή φύση πού δίνει την
εὐτυχία και τη χαρά, σκοπεύει άσουλ-
λόγιστα την πιο θλιβερή δυστυχία.
Μαγεμένη άπ' όλα, δαε έβλεπα γύ-
ρω μου, περπατούσα χαρούμενη, χωρίς
τίποτα νά ταράξη τις γαλήνες σκέ-

ψεις μου, όταν, ξαφνικά, καθώς περ-
νούσα άπ' τó μώλο π' άράζουν τά καί-
κια, κάτι κίνησε την προσοχή μου. 'Ε-
τσι, από άπλη περιέργεια — άφου δέν
είχα τί νά κάνω—πλησίασα. Μά... —
ό, Θεέ! — πόσο θλιβερό θέαμα αντί-
κρουσα.

Καθισμένα, κάτω στό πεζοδρόμιο,
τυλιγμένα στ' αθλία κουρέλια τους,
στριμωγμένα τó ένα κοντά στ' άλλο,
τέσσερα μικρά, τέσσερα άπομεινάρια
της πιο άδυσώπητης Μοίρας. Κοντά-
κοντά' όλα μαζί, για νά ζεσταίνουν
τά γυμνά τους μέλη, για νά προφυλα-
χτούν άπ' τη βραδυή δροσιά...

'Αφημένα εκεί-πέρα άπ' όλους τούς
δικούς και τούς ξένους, χωρίς τó τρυ-
φερό χάδι της Μάννας, χωρίς τó γλυ-
κόλογο του Πατέρα, άποδιωγμένα άπ'
την κοινωνία, από κάθε τι τ' ανθρω-
πινο, θά περάσουν την νυχτιά τους
κοντά στη θάλασσα, τρώγοντας τó ξε-
ροκόμματο, πού κάποιος σπλαχνικός
εργάτης άπ' τά καΐκια τούς πέταξε,
δίπλα - δίπλα, για νά προφυλάγονται
άπ' τη δροσιά της φθινοπωρινῆς νύ-
χτας...

Κανένα άσυλο γι' αυτά τά φτωχά
πλασματάκια, πού στό πρώτα χρόνια
της ζωῆς τους, μόνο τη δυστυχία γνω-
ρίζουν, τη φτώχεια μ' όλες της τις ή-
θλιότητες... Κι' έτσι, πώς θά μπορέ-
σουν αυτά τά παιδιά, όταν μεγαλώ-
σουν, νάναι εύχαριστημένα άπ' τη ζωή,
πού μόνο τις καταιγίδες της γνώρισαν
οί τρυφερές τους ψυχούλες; Κανένας
ήλικος χαράς δέ φώτισε τά παιδικά προ-
σωπάκια τους, πού από τώρα έχουν
φανερή τη σφραγίδα του πόνου... της
καταφρόνιας...

... 'Ο κόσμος άρπάζει τόν περιπα-
τό του... Τ' όλόγιομο φεγγάρι άργυ-
ρώνει τά ήσυχα νερά της θάλασσας,
πού μ' άνάλαφρο κυματάκι σπάνε στό
μώλο... Η ψύχρα γίνεται πιο αίσθη-
τή, κι είναι αδύνατο νά σταθώ άλλο,
τή, κι είναι αδύνατο θέαμα... Μ' αλλοί-
μπρος στό θλιβερό θέαμα... Μ' αλλοί-
μονο... οι σκέψεις μου δέν είναι πιά
ήρεμες σάν τη νυχτιά... 'Ενα βάρος
πιέζει την ψυχή μου... Τά μάτια μου
βουρκώνουν, κι αθέλα μου ψιθυρίζω:
— Θεέ! Γιατί νά υπάρχουν δυστυ-
χησμένοι;...

Φίλημα Σειάς [B]

ΒΡΑΔΥΝΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

'Απόψε ένα πρωτόγνωρο αίσθημα
μου γεμίζει την ψυχή. 'Ισως νά φταιή
λιγάκι γι' αυτό τó δροσερό άγεράκι π'
άνεμίζει τη δαντελένια κουρτίνα και
φτάνει ως στό μαξιλάρι μου.

Μ' άνοιχτά, δάλανοί μου, μάτια προ-
σαθώ νά κοιμηθώ. Ναί. Μά ό Μορ-
φείας δέν έρχεται νά μου φιλήση τά
μάτια για νά κλείσουν. Δέν έρχεται ό
ύπνος νά με πάρη και νά πῶμε συντρο-

φιά στη μαγεμένη των όνείρων χώρα.
'Απόψε τó κρεβάτι μου με τά λευκά
σκεπάσματα, δέν ξέρω γιατί μου φαί-
νεται σάν τάφος. Κουνιέμαι για νά
πέσω τόν έαυτό μου πώς ζω.

Τό δωμάτιο με πλακώνει. 'Ανάμεσα
άπ' τις μισανοιγμένες γρίλλες μου χα-
μογελά τó χαρούμενο μουντάκι του
φεγγαριού, πού άρμενίζει άνεμπόδιστο
στον ούρανό δρόμο του.

'Απόψε θάθελα νά ήμουν κάπου μα-
κριά. 'Η πόλις ή άχαρη με πνίγει. Τ'
αστεράκια, τρεμοσβύνοντας με προσκα-
λούν. 'Εκεί στό ούράνιο με την άσημέ-
νια συντροφιά τους δέν θά ένοιωθα
ποτέ έτσι έρημο τόν έαυτό μου. Θά
τραγουδούσαν άγγελικά τραγούδια για
νά με νανουρίζουν και τó γελαστό φεγ-
γάρι θά μου διηγόταν ιστορίες άπ' τ'
ατέλειωτα ταξίδια του.

'Απόψε θάθελα σέ μιάν άστέρηνη
βαρκούλα ν' άρμενίζα στην ούράνια
θάλασσα. Θά συναντούσα άπειρες άλ-
λες ψυχές στό δρόμο μου.

Με τις άσημένιες άχτίδες για κουπιά
κι' ένα δολόλευκο άγγελουδι για βαρ-
κάρι...

Τά όνειρα που με μεθούν κάθε βρά-
δυ δέν με θυμούνται άπόψε. Νά μ' ά-
παρηγήθηκαν άραγε κι' αυτά; Δέν θά
λυπηθώ αν συμβαίνει κάτι τέτοιο.

'Απόψε είμαι τόσο, μιά τόσο αλλοιώ-
τική, από κάθε άλλη φορά! Τό λευκό
κρεβάτι μου φαίνεται σάν τάφος.
Και μόνο ψηλά στον ούρανό τ' άση-
μένια τ' αστεράκια με προσκαλούν στη
συντροφιά τους.

Ρέλια [A]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

'Η μικρή Λιλία έφαγε κρυφά μισό
πιάτο κρέμα. 'Η καμιά της την τσα-
κώνει και της λέει:

— Μπράβο σου, Λιλή, αν τώρα εί-
χες εσύ μιά κόρη και σου έκανε ένα
τέτοιο πράγμα, τί θά της έλεγες;

— Θά της έλεγα: "Ελα, φάε τώρα
και τó άλλο μισό, αλλά νά μην τó ξα-
νακάνης".

Πρόμαχος της 'Ελευθερίας

'Ο μικρός Τάκης μαθαίνει πώς ό
Θεός του χάρισε δυό δίδυμα αδελφάκια
και τόν φέρνουν μπροστά στην κούνια
τους νά τά ιδῇ. Κι' ό Τάκης συνηθι-
σμένος από τά γάτακια τους, πού δέν
κρατούν παρά κάθε φορά από ένα, ρω-
τάει τó μπαμπά του:

— Μπαμπά, ποιά από τά δυό θά
πνίξουμε; Βασίλισσα Νεφερίτι

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πώς κάθε παραγγελία σας,
για νά εκτελεστεί άμέσως, πρέπει νά συνοδεύε-
ται και με μιά τυπωμένη ταβίτα. Άπ' αυτές με τις
όποιες σας στέλνουμε κάθε έβδομάδα τó φύλλο.

277^{ος} ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Λύσεις Πνευματικῶν 'Ασκήσεων από
τά φυλλάδια της Α' τριμηνίας του 1936,
Δεκεμβρίου, 'Ιανουαρίου και Φεβρουα-
ρίου.

Γίνονται τέσσαρες Διαγωνισμοί Λύ-
σεων τó χρόνο με πολλά βραβεία, έ-
νας κάθε τριμηνία. 'Ο 277ος πού προ-
κηρύσσεται σήμερα, είναι της Α' τρι-
μηνίας και θά διαγωνισθούν σ' αυτόν
όσοι θά λύσουν Πνευματικές 'Ασκήσεις
άπό τó σημερινό φυλλάδιο ως τó τελευ-
ταίο του Φεβρουαρίου 1936.

Οι παλαιοί συνδρομητάι ξερουν τούς
δρους πού μένουν οι ίδιοι. Οι νέοι θά
τούς μάθουν από τόν 'Οδηγό του Συν-
δρομητού πού πρέπει άφεύκτως νά τόν
αγοράσουν (τιμῆται δρ. 5 και ταχυδρο-
μικός δρ. 6 και 7). Γιατί στον 'Οδηγό
θά βρούν όλους τούς δρους της συμμε-
τοχής σέ κάθε Διαγωνισμό και γενικά
σ' όλη μου την κίνηση.

'Επειτα θάγοράσουν από τó γραφεῖο
μου χαρτί των λύσεων ή λύσάχαρτο, ό-
που, κατά τούς δρους του Διαγωνισμού,
γράφονται οι λύσεις. (Σέ άλλο χαρτί
γραμμένες λύσεις δέν είναι δεκτές).
Θά στείλουν τó αντίτιμο (δρ. 3,50 από
τó 'Εσωτερικό και δρ. 5 από τó 'Εξω-
τερικό) και θάγοράσουν μιά δεσμίδα με
13 φύλλα πού άρκούν για τις λύσεις
μέρες τριμηνίας. 'Όσο για την προθε-
σμία πού θά τις στέλνουν, αυτή σημειώ-
νεται έπάνω από τις Πνευματικές 'Α-
σκήσεις κάθε φυλλαδίου. Οι λύσεις π.χ.
του σημερινού είναι δεκτές ως την 7
Φεβρουαρίου. Έχουν λοιπόν καιρό, όσοι
θέλουν νά διαγωνισθούν, νά προμη-
θευθούν και 'Οδηγό και χαρτί.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

'Αθήναι, 42 δδός Εὐριπίδου
την 5 Δεκεμβρίου 1935

'Ο Ραδιοφωνικός Σταθμός του Μπά-
ρι της 'Ιταλίας, συνεργαζόμενος με τη
'Διάπλασι», διοργάνωσε διαεβδομα-
δαίες ειδικές εκπομπές για τά 'Ελλη-
νόπουλα, τόσο του 'Εσωτερικού όσο
και των ελληνικῶν παροικιῶν του 'Ε-
ξωτερικού ως εξῆς: Κάθε Σάββατο,
ώρα ('Αθηνῶν) 9 έως 9, 20' μ. μ.
πρόγραμμα για μικρότερα παιδιά Κά-
θε Πέμπτη, την ίδια ώρα (9 έως 9,
20') πρόγραμμα για μεγαλύτερα παι-
διά. Γίνονται και παντοῖοι παιδικοί
Διαγωνισμοί.

ΜΟΝΟ όσοι έχουν ψευδώνυμο και
μου γράφουν, δικαιούνται νά έχουν ά-
πάντηση—εκτενέστερη ή συντομότερη,
ανάλογως του θέματος και του χώρου
στην 'Αλληλογραφία μου. Σέ δυσανά-
γνωστα γράμματα, με έξωργο μελάνι
γραμμένα, ή άκατάστατα, βιαστικά,
μουντζουρωμένα, δέν άπαντά. 'Επίσης
δέν δέχουμαι γράμματα πού δέν έχουν
τó απαιτούμενο γραμματόσημο και πρό-
πει νά πληρώσω ό,τι λείπει διπλό. Νά
τά συζητάτε στό ταχυδρομείο και νά βί-
ζετε τó γραμματόσημο πού χρειάζεται.

Τις επαγγελίες μου τις βλέπετε σήμερα
πραγματοποιημένες. Τι σας λέει τó πρώτο
αυτό φυλλάδιο του νέου μου χρόνου και
τόμου; Τέτοια και καλύτερα θά είναι τά

κατοπινά. 'Η «Μικρή Στειρογική» κι'
οι «'Οδηγίες για σύνθεση Πνευματ.
'Ασκήσεων», πού θά διακρίσουν πολλά
φυλλάδια, θάρχισουν σέ λίγο.—Εύχαριστώ
όσους άνανέωσαν ως τώρα τή συνδρομή
τους (κι' είναι πάρα πολλοί!) κι' έλπίζω
νά τήν άνανέωσουν σύντομα κι' οι άλλοι.
Θυμίζω μόνο πώς ή τελευταία προθεσμία
γι' άνανέωση με δικαίωμα Δώρου είναι ή
15 'Ιανουαρίου. Τό δικαίωμα τούτο έχουν
κι' οι νέοι έγγραφόμενοι συνδρομητάι—ά-
κόμα μιά έλξη για τó Εσπάρθωμά σας.

Ο ΤΟΜΟΣ ΜΟΥ ΤΟΥ 1935

Νά έχετε υπ' όψη σας από τώρα, πώς
τó καλύτερο δώρο για τά Χριστούγεν-
να και την Πρωτοχρονιά, είναι ό τελευ-
ταίος μου τόμος πού συμπληρώθηκε τήν
περασμένη έβδομάδα—42ος της Β' Πε-
ριόδου—και σέ λίγες ήμέρες θά βρίσκεται
ραμμένος με τó εξώφυλλό του, στό γρα-
φεῖο μου. Χρυσόδετος τόμος δέν κάνω
πιά, αλλά όποιος τόν πάρει για νά τόν
χαρίση μπορεί νά τόν δώση νά τόν
δέσουν όπως θέλει. Με τó συνηθισμένο χρυ-
σοδέσιμο, ό τόμος θά βρίσκεται, τις παρα-
μονές των Χριστουγέννων, και στό κεντρι-
κά Βιβλιοπωλεία.

ΤΑ ΕΓΧΕΙΜΑ ΤΟΥ 1935

Στό έρχόμενο φυλλάδιο θά δημοσιευθούν
τά ποτελέσματα των Εσθίμων του 1934
(πού κι' εγώ δέν ξέρω πώς έμειναν ως
τώρα άδημοσίευτα). 'Όσο για τά Εσθίμα
του 1935, όσοι θέλουν νά διαγωνισθούν,
πρέπει, τώρα πού τελειώσε ό Τόμος, νά
μου στείλουν λεπτομερή Σημείωση των
Εσθίμων πού πήραν από 1ης Δεκεμβρίου
1934 ως την 30 Νοεμβρίου 1935, όπως
δρίζει ό 'Οδηγός του Συνδρομητού. Θάνα-
φέρουν δηλαδή τούς Διαγωνισμούς όπου
πήραν Εσθίμα, τόν αριθμό τους και τó
φυλλάδιο όπου δημοσιεύθηκαν τά ποτελέ-
σματα καθενός. 'Επειτα γενικό άθροισμα.

'Εχετε καιρό νά μου στείλετε τη Σημείω-
σή σας ως τó τέλος 'Ιανουαρίου. 'Όποιος
δέν μου στείλει, δέν θάναφερθῇ σ' 'Απο-
τελέσματα.

'Επίσης, όσοι θέλουν νά κάμουν και
Γενική Στατιστική των Εσθίμων του
1935, ως τότε πρέπει νά μου τη στείλουν
για νά μου χρησιμεύη.

ΤΑ ΦΥΕΛΩΝΙΜΑ ΤΟΥ 1935

'Η Ισχύς όλων των ψευδωνύμων του
1935, είτε άπ' την άρχή του είχαν έγκρι-
θει, είτε στό τέλος του, έλξης την 30
Νοεμβρίου. 'Όστε έκτός από τή συνδρομή
σας, πρέπει, όσοι θέλετε, νάνανεώσετε και
τó ψευδώνυμό σας για τó 1936, ή νά πά-
ρετε νέο. Τό δικαίωμα της έγκρίσεως εί-
ναι πάντα 10 δραχμές. 'Όποιο ψευδώνυ-
μο δέν θά έχη άνανεωθῇ ως τó τέλος 'Ια-
νουαρίου, θά τó θεωρήσω έλεύθερο και
θά τó δώσω κατόπι στον πρώτο πού ήθε-
λε τυχόν τó ζητήσει.

Ο ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΟΥ

'Όσοι θέλουν νά λάβουν μέρος στην κίνη-
σή μου—νά ξέρουν τά δικαιώματά τους,
τις υποχρεώσεις τους, τούς δρους της συμ-
μετοχής στους Διαγωνισμούς, στη Σελίδα
Συνεργασίας, στην 'Αλληλογραφία, και
γενικά τάφοροντα τη «Διάπλασι»—πρέπει
άφεύκτως νά προμηθευθούν τόν 'Οδηγό
του Συνδρομητού πού τά γράφει όλα.
Τιμῆται δρ. 5 και ταχυδρομικός δρ. 6, και
δρ. 7 διά τó έξωτερικό. Ότε άπαντῶ σέ ά-
πορίες πού τις λύνει ό 'Οδηγός. Νά τόν πάρ-
ετε και νά τόν διαβάσετε. 'Όσο για τις
διατάξεις πού άλλάξαν από τότε πού τυ-

πώθηκε και πού είναι λίγες, θά τις τυ-
πώσω χωριστά και θά τις μοιράσω σέ
όλους.

ΤΟ ΣΗΜΑ ΤΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Είναι μιά κομψή καρφίτσα με τó μονό-
γραμμά μου, Δ. τ. Π., πού τη φορούν τά
Διαπλάστωλα πρὸς διάκριση κι' αναγνώ-
ριση. Πουλιέται στό γραφεῖο μου δρ. 25
και ταχυδρομικῶς δρ. 30.

Τό κατάλαβα αυτό, 'Αρσενειῶς Νο 11,
και τó είπα μάλιστα: 'Από άγνοια πού
έστειλες εκείνο τó ξένο κομμάτι για τή Σε-
λίδα. 'Ενόμιζες δηλαδή πώς μπορούσες νά
πάρης κάτι από άλλο περιοδικό, όπως έ-
βλεπες νά γράφουν κάτω από διάφορα κομ-
μάτια «έκ του γαλλικού», «έκ του άγγλι-
κού» κτλ. Οι συντροφισσές σου, πού σέ
διέγραφαν από τó Σύλλογο, σ' έκριναν
πολύ άσχημά. Κι' έλπίζω νά σέ ξανα-
γράψουν. άφου κι' εγώ δέχομαι τήν εξη-
γησή σου και σέ συγχωρώ.

Χαίρω. Χωρίς Φτερά, πού ή διαμονή
σου στό Βόλο σου άφης τόσο καλές έντυ-
πώσεις. 'Από τά έργα του κ. Εβνοπούλου,
άφου σου άρεσε τόσο ή «Μονάκριδη» ως
τη διαδραμάτιση και τήν ξαναδιαδραμάτι-
ση, νά πάρης τούς «Φοιτητές», τη «Φω-
τεινή Σάντρη», τó «Μυστικό της κοντέσσας
Βαλέρινας» και τη «Στέλλα Βιολάντη».

Αυτά πρὸς τó παρόν.
Εύχαριστώ πολύ, 'Αγνή Σουζάννα, για
τήν άνανέωση και τά καλά λόγια. 'Ελπί-
ζω πώς οι «έκπληξεις» μου θά σέ ικανο-
ποιήσαν. 'Απορώ πολύ πώς ό καθηγητής
σας, όταν σας μίλησε για έφημερα περιο-
δικά «άντιπαιδαγωγικά», και γι' άλλα πού
ζούν χρόνια γιατί είναι παιδαγωγικά, δέν
σας άνέφερε και μένα. Με έλάχισ, ή δέν
με έστειλε; Κάποια από σας, νομίζω, μη-
ροῦσε νά τόν ρωτήσω. Για νά με θυμηθῇ
αν με έλάχισ, ή νά με μάθη αν δέν με
ήξερε.—Ναί, ό Π. Μ. είναι.

Πολύ σωστά, Σφρίγς: ή μόρφωση δέν
τελειώνει στό Γυμνάσιο, κι' αν θέλεις, ούτε
στό Πανεπιστήμιο και στις 'Ανώτερες Σχο-
λές είναι άπέραντη. Μόνο τις βάσεις παίρ-
νει κανείς ως σπουδαστής—ετό μίτο της
'Αριάνης» όπως σας είπα ό καθηγητής
σου—για νά εξακολουθήση νά μορφώνεται
μόνος του. Σέ συχαίρω για τó γαλλικό
δίπλωμα κι' εγκρίνω πληρέστατα τó πρό-
γραμμά σου για τó μέλλον. Βεβαίως τά
πού ή γυναίκα δέν πρέπει νάναι μόνο καλή
νοικοκυρά—αν και ή νοικοκυραίωση είναι
κάτι άπαραίτητο, ούτε μαθαίνεται σ' ένα
μήνα, όπως λές...

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ξαναλέω σήμερα για τούς νέους συνδρο-
μητάς τόν κανονισμό της Σ. Σ. Σ., γιατί
έκείνος πού άρχισε στον 'Οδηγό έπαυσε
από καιρό νά ισχύη.

Στη Σ. Σ. Σ. έχει δικαίωμα νά στείλη
από ένα κομμάτι, έμμετρο ή πεζό, κάθε
συνδρομητής ή αδελφός συνδρομητού με
ψευδώνυμο έγκεκριμένο για τó 1936. Δευ-
τερο κομμάτι δέν έχει δικαίωμα νά ξανα-
στείλη παρά όμα ιδεί τó πρώτο τόν νά
δημοσιεύσει ή νά άναφέρται στις «ά-
πορρίψεις» αυτής της στήλης. Πάνω από
τόν τίτλο του νέου κομματιού θά γράφη
τήν έξήγησή σημασία: «Δευτερο κομμάτι για
την Σ. Σ. Σ. αντί του πρώτου πού δημο-
σιεύθηκε (ή άπορρίφθηκε) στό τάδε φυλ-
λάδιο». Αυτό τó σύστημα θά συνεχισθῇ σέ
όλα τά κομμάτια πού θά στείλη κατά τó
διάστημα του χρόνου. ('Εφαρτεται για
τά χριστουγεννιάτικα και πρωτοχρονιάτικα
κομμάτια, ειδοποιήσα τούς παλιούς μου

συνδρομητάς σε προηγούμενο φυλλάδιο και ειδικοῦ σήμερα τοῦ νέου, ὅτι μποροῦν νὰ μοῦ στείλουν κάτι ἐπικαιρο ἐκτὸς ἀπὸ ἐκεῖνο πού δικαιούνται κανονικά. Αὐτὸ ὅμως πρέπει νὰ τὸ λάβω ἐγκλίρωσ γιὰ νὰ προφτάσω, ἂν εἶναι καλὸ, νὰ τὸ δημοσιεύσω).

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὐτε ἀνατένεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10.— Γὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνατενόμενα ἰσχύουν ἀρ. 30 Νοεμβρίου 1935. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α. ἔχουν σὲ ἀγόρια, καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Βαρώνος Μυγχαούξεν, ἄ. (ΜΓ) Πόλις τῆς Ὀνειρώων, κ. (ΝΚ). Ζωντόβολο, ἄ. (κοπιᾶστε νὰ μὲ βοήτε). Νεῖλος, ἄ. (ΑΑ). Βασίλισσα Νεφερίτη, κ. (ΝΚ). Κουκλίτσα κ. (ΒΖ). Κυανόλευκος, κ. (ΚΦ). Εὐγενὲς Ἰδανικόν, κ. (βρέστε με). Τρελλὴ Νεότης, κ. (ΕΒ). Βασίλισσα τῶν Ρόδων, κ. (...). Διαβάτης, κ. (ΚΠ). Ροδιά, κ. (ΜΚ). Κινεζούλα, κ. (ΑΑ). Σανσελλώρ, ἄ. (;). Τρελλὸ Διαβολάκι, κ. (ΜΚ). Φραγκίσκος Τάρδιρ, ἄ. (;). Ἀγριόγατος, ἄ. (Κ). Ἀνθος Σκιας, κ. (ΜΜ). Νεαρός Ἰππότης, ἄ. (;!). Νεαρός Ἡρόδοτος, ἄ. (ΡΠ). Παρασιφά, ἄ. (ΣΜ). Εὐριπίδης, ἄ. Μωραϊτάκι, ἄ. Ναπολέων, ἄ. Παιδί τῆς Ζούγκλας, κ. (ΔΧ). Μπουμπίλ, κ. (...). Χάρμπετ, ἄ. (ΑΜ). Ὑδροειόπουλο, ἄ. (ΓΣ). Λευκὸς Κύκνος, κ. (ΜΜ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: (Θὰ δημοσιευθοῦν στὸ 20 φύλλο).

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: Παν. Πολ. (ὁ κ. Φαίδων σ' εὐχαριστεῖ γιὰ ὅσα γράφεις) δὲν θὰ εἶχε καμμιὰ δυσκολία νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὴν παράκλησή σου ἂν τοῦ γράφης ἢ κυρὰ-Μάρθα δὲν ἔχει ψευδώνυμο, γράφει πάντα μὲ τὸν ὀνόματι τῆς) **Γαρυφάλο** (ἢ Συλλογὴ πρέπει νὰ εἶναι γραμμένη σὲ τετράδιο ἀπὸ συνήθειες κόλλες διαγωνισμοῦ) ἔξωφύλλο μπορεῖ νὰ βάλῃς κ' ἀπὸ τὸ ἴδιο χαρτί, ἂν δὲν βρῇς κανένα πιὸ χοντρὸ, χρωματιστὸ καὶ θὰ μοῦ τὴ στείλῃς ταχυδρομικῶς. Γράφοντας στὴν ταινία «χειρόγραφο» στὸ Ταχυδρομεῖο θὰ σοῦ ποῦν πόσο γραμματόσημο θὰ βάλῃς) **Μύριδα** (ναί, μοῦ τῆγραψ αὐτὰ τὸ **Φίλημα Σκιάς** καὶ τὴ συγχάρηκα στὸ προηγούμενο) εὐχομαι τώρα καὶ σὲ δικὰ σου) **Ρέλιαν** (πολύ-πολύ μ' εὐχαρίστησε τὸ γράμμα σου, ὅστερ' ἀπὸ τόσον καιρὸ πού εἶχες νὰ μοῦ γράφῃς) πῶς περνοῦν τὰ χρόνια, ἀλήθεια! ἀπόρησα ἐπὶν διάβασα πῶς ἔχεις τὸ τέταρτο ἔτος στὸ Πανεπιστήμιο καὶ φέτος τελειώνεις) σὲ εἶχα ἀκόμα γιὰ... δευτεροετή!) **Παιχνιδιάραν** (χαίρω πού ἐπαιξες τόσο καλὰ στὴ συναυλία) ἤθελα νὰ σοῦ ἀπαντήσω καὶ σ' ἄλλα πού μοῦ γράφεις, μὰ πού τόπος σήμερα!) **Ἀθονόλαλην** (καὶ στὸ δικό σου γράμμα ἔπρεπε νὰπαντήσω μὲ πολλὰ, ἀλλὰ δὲν ἔχω τόπο οὔτε γιὰ λίγα) σ' εὐχαριστῶ πολύ κ' ἐλπίζω γρήγορα νὰ μοῦ ἔλθῃ γράψῃς) **Σανθὸ Ἀγγελοῦδι** (ἀγαπᾶμαι σουληπνητῆρια γιὰ τὸ θάνατο τῆς ἀγαπημένης καὶ τόσο νεαρῆς σου θείας) πόσο μὲ συγκίνησε τὸ γράμμα σου γι' αὐτήν! εὐχαριστῶ γιὰ ἅλλα καὶ περμένω) **Διαβολοκόριτσο** (εὐχαριστῶ γιὰ τίς εὐχές σὲ... γαλέθλια μου καὶ τὴν ἀπὸ πρὶν ἀνανέωση) ἐξαιτίας: ἂ, τί ὥρατά τὰ ἄνθη τῆς μπαμπανίας πού μοῦ ἔστειλες!) **Ἀροακιάδα Νο 7** (πολύ ὥρατο καὶ τὸ τελευταῖο γράμμα σου τοῦ περασμένου χρόνου) τώρα θάρχησον τοῦ νέου, ἔ... **Μανιατοπούλαν**, **Πυραμίδα** κτλ. κτλ. **Εἰς ὅσας** ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 25 Νοεμβρίου, θὰπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΡΧΗ τοῦ 277ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Ἴδε προκήρυξιν ἐν σελ. 11. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 7 Φεβρουαρίου.

[Ἀπὸ σήμερον ἀρχίζει ἡ δημοσίευσιν ἐγκεκριμένων Ἀσκήσεων ἀπὸ τὰς Συλλογὰς αἱ ὁποῖαι ἐστάλησαν διὰ τὸν 276ον Διαγωνισμὸν πρὸς σύνθεσιν. Ἀπὸ αὐτὰς θὰ δημοσιεύωνται Ἀσκήσεις μέχρι προκηρύξεως νέου Διαγωνισμοῦ. Ἡ προθεσμία ἀποστολῆς Συλλογῶν λήγει τὴν 31 Δεκεμβρίου.]

1. Δεξιόγραφος

Μιά πρόθεσις παίρνω μικρή,
'Ἄλλ' ἀπὸ τὴν ἀρχαία.
'Ακόμα παίρνω μιὰ τροπὴ
Πού... γέροιο τρῶνε ὥρατα.
Αὐτὰ τὰ δυὸ βάλλω μαζί,
Καὶ βλέπω ἀπὸ τὸν τάφο
'Αρχαῖο νὰ βγαίνει ποιητή,
Δεινὸ δραματογράφο.

Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας

2. Συλλαβόγραφος

Τρία γράμματα προφέρω
Κι' ἐπιστήμη τῶρ' ἀκούς
Πού τὴν ξέρεις καὶ τὴν ξέρω
Γιὰ γνωστὴ στοὺς Φυσικοὺς.
Μέσарт

3. Μεταγραμματισμός

Ἐνα πουλὶ τῆς θάλασσης
Τὸν τράχηλό του ἀλλάζει
Καὶ σὲ δική μας θάλασσα
Νησάκι παρουσιάζει.
Ἄνθος Ἀνεμώνης

4. Δικτυωτὸν

* * * * * = Ἀρχαῖος θεὸς
* * * * * = Μέρος στρατοῦ
* * * * * = Φωτιστικόν
* * * * * = Νησίς τοῦ Αἰγαίου
Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.
Ντίνος Θώμης

5. Ἀκροστιχίς

Τὰ τελικὰ γράμματα τῶν κάτωθι ξητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν γυναικα τῆς Γραφῆς.

1, Κοινὸν τρώφιμον· 2, Εὐάρεστον συναίσθημα· 3, Πρόθεσις· 4, Μουσικὸν ὄργανον.

Εὐάγγελος Δ. Δημητριάδης

6. Φωνηνητόλιπον

σσ - σ' - σ - σον - λλν - σ
Αὐγουστιάτικὸ Δειλινὸ

7. Γρίφος

εα εα
κτ' εα ι : α
εα εα
Αἰώνιος Θρύλλος

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 39

497. Ἐλαφος (ἔλα, φῶς).—498. Κήπος-Κύπρος.—499. Καρπὸς-κάπρος.
500. ΚΡΟΙΣΟΣ 501-505. Διὰ

ΚΑΛΑΜΑΙ τοῦ ἱ: αἰών, Γ-
ΧΕΛΙΔΩΝ ρις, ἰαχὴ, Ἰά-
ΔΙΒΑΝΟΣ ων, σπίνος (ἢ
ΑΡΜΕΝΙΑ σπάνιος).—506.
ΤΙΒΕΡΙΣ Μακρὺς μακρὺς
ΣΙΚΙΝΟΣ καλὸς γερός καὶ
πῆτα ἢ κεφαλὴ τοῦ—τὸ φτιάρι.—507.
Σοφοὺς ὁμιλῶν καὶ τὸς ἐκβῆσει σοφός.
(σ' ω φί σ' ο, μῆλον, καρφός, ἐκ βή
σι, σ' ο φῶς).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλὰ στοιχεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἡ λέξις: μὲ παχὺὰ δὲ στοιχεῖα δρ. 1 καὶ μὲ κεφαλαία δρ. 1, 50. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληροῦν τὰ διπλά. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΔΣ' — 1]

Προκήρυξις μεγάλου διαγωνισμοῦ τοῦ

ΚΟΜΗΤΟΣ ΜΟΝΤΕΧΡΗΣΤΟΥ

Θέμα: «Ποιὸς ἢ ποιά ἡθοιοὶς τοῦ κινηματογράφου οἱ ἀρέσει καλύτερα; (ἔνας μόνον). Δικαίωμα συμμετοχῆς 6 δραχμαί. Προθεσμία μηνιαία. Ἀναλόγως τῶν ἡθοιοῦν πού θὰ ψηφισθοῦν, θὰ βραβευθοῦν ἑξ. Βραβεῖα: 1) Ἀθλοὶ, Ὀδγκώ. 2) Ἐτήσια συνδρομὴ στὴ Διάπλαση. 3) Φωτογραφικὴ μηχανὴ «Mnive». 4) Μολύδι πολυτελείας γιὰ ἀγόρι ἢ κορίτσι. 5) «Ἀπαντα» Σολωμοῦ. 6) Εὐστρα πολυτελείας. Διεύθυνσις: Κύριον Θερ. Τσάκωναν. Ὁδὸς Σάρδεων 4, Νέα Φιλαδέλφεια, Ἀθῆναι, διὰ Κόμητα Μοντεχρήστον.

Κανένα διαπλάσπουλο-α δὲν πρέπει νὰ λείψῃ ἀπὸ τὸν διαγωνισμὸ τοῦ

ΚΟΜΗΤΟΣ ΜΟΝΤΕΧΡΗΣΤΟΥ

[ΔΣ' — 2]

Μύρια ἄλλα ροδοπέταλα ἄς ράνουν τὴ γιορτὴ σου, **Νεάνις τοῦ Ἰονίου.** **Πρίγκιψ Σερίν**

[ΔΣ' — 3]

Πρωτοπαίνοντας στὸ λουλουδιὸν περὶ βόλι σὰς ὡς ταπεινὸ λουλουδι, σὰς χαιρετῶ. **Πόλις τῶν Ὀνειρώων**

[ΔΣ' — 4]

Αγαπητὴ Νεάνις τοῦ Ἰονίου, γρήγορα θὰ γράψω. Σοῦ στέλλω τετραδιάκι. Περιμένω δικό σου. **Τσοῦ-Χὸ-Δὶν**

[ΔΣ' — 5]

Στὴ γιορτὴ τοῦ σεβαστοῦ μας κ. Παπαδοπούλου εὐχόμεστε χρόνια πολλὰ. **Γιλόρια-Φαίη**

[ΔΣ' — 6]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΡΕΛΛΟΠΑΡΕΑ

Η «Τρελλοπαρέα» εἰσέρχεται θριαμβευτικῶς εἰς τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἰδρύσεώς της, μὲ τὸ αὐτὸ πρόγραμμα καὶ ἐμφανίζεται ὑπὸ τὴν νέαν αὐτῆς σύνθεσιν.

Πρόεδρος: Σαρπηδών.
Ἀντιπρόεδρος: Χανουμάκι,

Γραμματεὺς: Ζουζοῦ,
Ταμίας: Ἀργοναυτής,

Τὰ μέλη: Μύρις, Μικρὸ Ἀμυαλό, Ἀελλώ, Σανσελλώρ, Πουπέ, Λευκὴ, Φαουστίνα, Κλειδί τῆς Εὐτυχίας, Ἀκανία καὶ Φρασκούτα. Ὑποταχθῆτε ὅλοι!!!

[ΔΣ' — 7]

Αποκαλύψεις. Νινούλα=Σούστα, Ρενέ=Γεραρῆς, Ἀόρατος=Ντάλλας, Εὐελ-πας=Παριλάρος, Κοντεσίνα=Πρωτοπαπὰ, Δαίμων τῶν Ἀθηνῶν=Παπαγρηγορίου, Μικυ-Μάους=Κουτσουγέρη, Χειμώνανθος=Φωτιάδου, Λουλουδιᾶν=Ἰπταρῆς=Χατ-λαρίδου, Ἀγινός=Φραντζῆς, Ρωμαλέος Πιτσιρίκος=Ζησιμάτος, Ἀνθος τῆς Διαπλάσεως=Μέσχος, Μικρὸς Ρεπόρτερ=Ναθανάηλ καὶ Λευκοπυργιώτης=Γρηγοριάδης

«Τρελλοπαρέα»

[ΔΣ' — 8]

Η «Τρελλοπαρέα», ἐκδικεῖται: Γαλά-ζιος Κύκνος=Πέτρος Κοτσουρῆλης γιὰ νὰ μάθῃ νὰ μὴ τὰ βάζῃς μὲ μέλη ἀνήκοντα στήν... «Τρελλοπαρέα»

[ΔΣ' — 9]

Διαπλάσπουλα, ἐξακολουθῶ νὰ ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικὰ. Περιμένω ἀπὸ δ-λους-ε. Γράψατε: Καν Νιναν Ζαρίφη, Φυλῆς 5, Ἀθῆνας, διὰ: **Ζουζοῦ**